

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

1^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 23 Δεκεμβρίου 2019 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Πρόεδρος και Εισηγητής, Αγγελική Πουλοπούλου και Εμμανουέλα Σωτηροπούλου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 6.12.2019 κατατεθείσα και διαβιβασθείσα στο Κλιμάκιο την 6.12.2019 με Γεν. Αρ. Κατ. Α.Ε.Π.Π. 1495/6-12-2019 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....», νομίμως εκπροσωπούμενη (εφεξής «πρώτος προσφεύγων» και «πρώτη προσφυγή» αντίστοιχα).

Κατά της αναθέτουσας αρχής «.....», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Και του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....», νομίμως εκπροσωπούμενου (εφεξής «πρώτος παρεμβαίνων» και «πρώτη παρέμβαση» αντίστοιχα).

Και του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....» («δευτέρος προσφεύγων», βλ. κατωτέρω), νομίμως εκπροσωπούμενου.

Ο πρώτος προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της σε αυτόν κοινοποιηθείσας την 28-11-2019, υπ' αρ. 102/2019 απόφασης του ΔΣ του ως άνω και αναθέτουσας, καθ' ο μέρος έκρινε ως αποδεκτή την προφορά του οικονομικού φορέα και όρισε αυτόν προσωρινό ανάδοχο, όπως και του οικονομικού φορέα, στο πλαίσιο διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης για «ΦΥΛΑΞΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ» με εκτιμώμενη άνευ ΦΠΑ αξία 167.847,58 ευρώ, που προκηρύχθηκε με τη με αρ. πρωτ. διακήρυξη που δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ με Μοναδικό ΑΔΑΜ την 12-8-2019 και στο ΕΣΗΔΗΣ με συστημικό α/α

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

Και την από 9.12.2019 κατατεθείσα και διαβιβασθείσα στο Κλιμάκιο την 10.12.2019 με Γεν. Αρ. Κατ. Α.Ε.Π.Π. 1518/10-12-2019 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....», νομίμως εκπροσωπούμενη (εφεξής «δεύτερος προσφεύγων» και «δεύτερη προσφυγή» αντίστοιχα).

Κατά της ίδιας ως άνω αναθέτουσας αρχής, νομίμως εκπροσωπούμενης.

Και του παρεμβαίνοντος προς απόρριψη και αυτής της δεύτερης προσφυγής, ως άνω πρώτου παρεμβαίνοντος, νομίμως εκπροσωπούμενου.

Ο δεύτερος προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της σε αυτόν κοινοποιηθείσας την 28-11-2019, ίδια ως άνω με την πρώτη προσφυγή προσβαλλομένης, καθ' ο μέρος έκρινε ως αποδεκτή την προφορά του οικονομικού φορέα και όρισε αυτόν προσωρινό ανάδοχο, στο πλαίσιο της ίδιας ως άνω διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της πρώτης Προσφυγής κατεβλήθη το κατ' άρ. 5 ΠΔ 39/2017 και άρ. 363 Ν. 4412/2016 παράβολο (με αρ., ποσού 840,00 ευρώ), φέρει δε την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ». Για τη δε άσκηση της δεύτερης Προσφυγής ομοίως κατεβλήθη το κατ' άρ. 5 ΠΔ 39/2017 και άρ. 363 Ν. 4412/2016 παράβολο (με αρ., ποσού 840,00 ευρώ), φέρει δε την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ».

2. Επειδή, η εμπροθέσμως και μετ' εννόμου συμφέροντος ασκούμενη την 6-12-2019 νομίμως υπογεγραμμένη πρώτη προσφυγή, στρέφεται προς

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

ακύρωση της από 28-11-2019 κοινοποιηθείσας στον πρώτο προσφεύγοντα, εκτελεστής πράξης επικύρωσης δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικών και οικονομικών προσφορών, ως και ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, καθ' ο μέρος αφορά την αποδοχή του πρώτου και νυν προσωρινού αναδόχου, ως και του δεύτερου μειοδότη και ενώ ο προσφεύγων κατέστη αποδεκτός και κατετάγη τρίτος μετά από αυτούς, μειοδότης, στο πλαίσιο διαδικασίας εμπίπτουσας λόγω εκτιμώμενης αξίας και χρόνου δημοσίευσης της, στην αρμοδιότητα της ΑΕΠΠ. Ο δε πρώτος προσφεύγων προβάλλει ότι αμφότερες οι ως άνω καταταγείσες άνω της δικής του προσφορές, δεν συνυπολόγισαν την παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% επί του καθαρού ποσού, κατά παράβαση του άρ. 64 παρ. 2 Ν. 4172/2016 και ως εκ τούτου είναι απορριπτέες. Με τη δε ομοίως εμπροθέσμως, κατόπιν παρέκτασης κατά την επομένη μετά την καταρχήν λήγουσα της προθεσμίας, εργάσιμη ημέρα και μετ' εννόμου συμφέροντος ασκούμενης την 9-12-2019 νομίμως υπογεγραμμένης δεύτερης προσφυγής, ο δεύτερος προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της από 28-11-2019 κοινοποιηθείσας και σε αυτόν ίδιας ως άνω εκτελεστής πράξης, καθ' ο μέρος αφορά την αποδοχή του πρώτου μειοδότη και νυν προσωρινού αναδόχου και ενώ ο δεύτερος προσφεύγων κατέστη αποδεκτός και κατετάγη δεύτερος μετά από αυτόν, μειοδότης, στο πλαίσιο της ίδιας ως άνω, εμπίπτουσας στην αρμοδιότητα της ΑΕΠΠ διαδικασίας εμπίπτουσας λόγω εκτιμώμενης αξίας και χρόνου δημοσίευσης της, στην αρμοδιότητα της ΑΕΠΠ. Ο δε δεύτερος προσφεύγων προβάλλει κατά τον πρώτο λόγο της προσφυγής του, ότι ο προσωρινός ανάδοχος δεν συνυπολόγισε εύλογο διοικητικό κόστος στην οικονομική του προσφορά ούτε υπολόγισε και δήλωσε το απαιτούμενο κόστος προσαύξησης για το περιπολικό που η διακήρυξη είχε προϋπολογίσει στο ποσό των 1.502,08 ευρώ ούτε έχει υπολογίσει το κόστος έκδοσης εγγυητικής συμμετοχής και καλής εκτέλεσης και το κόστος ιατρού και τεχνικού ασφαλείας για τους 10 εργαζόμενους που θα απασχολήσει στην εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου, ενώ με τον δεύτερο λόγο του ισχυρίζεται ότι υπέβαλε πιστοποιητικό ΓΕΜΗ νομιμοποίησης που εκδόθηκε 31 εργάσιμες και όχι 30 εργάσιμες ημέρες, πριν από την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς του κατά παράβαση του άρ. 6.1 της διακήρυξης και του άρ. 80 παρ. 12 Ν.

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

4412/2016. Ομοίως εμπροθέσμως και μετ' εννόμου συμφέροντος ασκούνται οι από 16-12-2019 παρεμβάσεις του πρώτου παρεμβαίνοντος και του δεύτερου προσφεύγοντος προς απόρριψη της πρώτης προσφυγής, κατόπιν της κοινοποίησης της σε αυτούς την 6-12-2019, ενώ αντιστοίχως εμπροθέσμως και μετ' εννόμου συμφέροντος ασκεί ο πρώτος παρεμβαίνων και την από 20-12-2019 παρέμβαση του προς απόρριψη της δεύτερης προσφυγής, η οποία κοινοποιήθηκε σε αυτόν την 10-12-2019. Με τις δε από 9-12-2019 και από 12-12-2019 (με αρ. πρωτ.) Απόψεις της, η αναθέτουσα αιτείται την απόρριψη αντιστοίχως της πρώτης και δεύτερης ως άνω προσφυγής. Επομένως, αμφότερες οι προσφυγές, ως και το σύνολο των παρεμβάσεων πρέπει να γίνουν τυπικά δεκτές και να εξεταστούν περαιτέρω κατ' ουσία.

3. Επειδή, κατά το άρ. 9 παρ. γ της διακήρυξης προβλέπεται ότι *«Επιπλέον, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα κάτωθι στοιχεία κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 – Τροποποίηση του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, ήτοι: ...δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, οφείλουν να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι. Σημείωση 1: Ως Αριθμός Ατόμων προσδιορίζεται το Πλήθος Εργαζομένων (περιλαμβανομένων των ατόμων ρεπό) που αντιστοιχεί στις απαιτούμενες εργατοώρες, και είναι κοστολογικά ισοδύναμο και εκφρασμένο σε άτομα πλήρους απασχόλησης, σύμφωνα με την κείμενη εργατική, ασφαλιστική και σχετική Νομοθεσία επί ποινή απαραδέκτου της προσφοράς. Η τιμή θα είναι μια και μοναδική και θα αναλύεται επαρκώς και με σαφήνεια ο τρόπος-μέθοδος υπολογισμού-προσδιορισμού αυτής της τιμής. Οικονομική προσφορά η οποία υπολείπεται της ελάχιστης νόμιμης εργατικής δαπάνης (η οποία θα πρέπει υποχρεωτικά να αναλύεται πλήρως), καθώς και τις διατάξεις*

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

και τις απαιτήσεις της Υπουργικής απόφασης 4241/127/30.01.2019 για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού, θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Προσφορά η οποία δεν θα περιέχει τα ανωτέρω στοιχεία και δεν προκύπτουν με σαφήνεια οι προσφερόμενες τιμές και η συνολική τιμή απορρίπτεται ως απαράδεκτη.», κατά το δε ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ-ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΛΑΞΗ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ» προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι «Ο Ανάδοχος είναι ανεξάρτητος Εργολάβος και θα ευθύνεται για την άμεση εποπτεία του προσωπικού του, μέσω του διορισμένου εκπροσώπου του στις θέσεις εργασίας. Το ΝΠΔΔ δεν θα βρίσκεται σε οποιαδήποτε εργασιακή σχέση με το προσωπικό τούτο, του οποίου μόνος και αποκλειστικός εργοδότης τυγχάνει ο Ανάδοχος και μόνο έναντι τούτου υπεύθυνη για κάθε αξίωσή του, κάθε φύσης και αιτίας από τη μεταξύ τους εργασιακή σχέση. ...Κατά τη εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος τηρεί τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το Εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου.». Εξάλλου, κατά το άρ. 18 παρ. 1-2 Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων. 2. Κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, οι

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους.". Άρα, ο ανάδοχος, κατά τα ανωτέρω, υποχρεούται να τηρεί απαρέγκλιτα τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και να καταβάλει στο απασχολούμενο προσωπικό το σύνολο των αποδοχών που δικαιούται, πλέον των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών, να παρέχει τις νόμιμες άδειες και γενικά να συμμορφώνεται προς τις υποχρεώσεις του, ως εργοδότη, έναντι των υπαλλήλων του. Παράλληλα, εκτός από τις αποδοχές του προσωπικού και τις αναλογούσες επ' αυτών ασφαλιστικές εισφορές, το ποσό της οικονομικής προσφοράς πρέπει να είναι επαρκές για την καταβολή των νόμιμων κρατήσεων, με τις οποίες βαρύνεται ο ανάδοχος, ώστε, μετά την αφαίρεση αυτών, αλλά και τον συνυπολογισμό του εκτιμώμενου κόστους διοικητικής υποστήριξης, του κόστους των υλικών, αναλωσίμων κ.λπ. που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύμβασης, να απομένει εύλογο ποσό εργολαβικού κέρδους. Αυτό σημαίνει ότι, μετά την αφαίρεση των προβλεπόμενων κρατήσεων, του αναφερόμενου στην προσφορά κόστους διοικητικής υποστήριξης, του κόστους υλικών, αναλωσίμων κ.λπ., το εναπομένον ποσό της οικονομικής προσφοράς του υποψηφίου πρέπει να είναι ικανό να καλύψει το ελάχιστο απαιτούμενο εργοδοτικό κόστος, αλλά και να καταλείπει κάποιο εύλογο κέρδος (ΕΑΣΤΕ 1069/2009, 840/2008 κ.ά.). Περαιτέρω, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης. Περαιτέρω, υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, εφόσον δεν αιτιολογείται επαρκώς, νοθεύει τον ανταγωνισμό και πλήττει την αρχή της ισότητας των συμμετεχόντων στους δημόσιους διαγωνισμούς, καθώς με τον τρόπο αυτό αποκλείονται οι λοιποί συμμετέχοντες κατά το στάδιο της οικονομικής αξιολόγησης από τον διαγωνιζόμενο εκείνον, ο οποίος προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος, αναφορικά με τα κρατούντα στην αγορά για το οικείο είδος υπηρεσιών. Επίσης, η υποβολή της προσφοράς αυτής δύναται να πλήξει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος που έχει υποβάλει ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά και έχει επιτύχει την υπέρ αυτού κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού, ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών να καλύψει τη ζημία που υφίσταται λόγω του ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος που λαμβάνει, με μείωση της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. πράξη 240/2007 VI Τμ. Ε.Σ.). Περαιτέρω (βλ. και Απόφαση ΑΕΠΠ 396/2018), ότι έχει κριθεί σχετικά ότι είναι απορριπτέα, ως προφανώς ζημιογόνος, οικονομική προσφορά η οποία υπολείπεται του ελάχιστου κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού που θα απασχοληθεί με την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και τις συναφείς συλλογικές συμβάσεις εργασίας, με βάση τις οποίες πρέπει να ερμηνεύεται η διακήρυξη του διαγωνισμού (ΕΑΣΤΕ 135/2011, 136/2011, 1122/2010, 1255/2009, βλ. και ΕΑΣΤΕ 1344/2008, 1090/2006, πρβλ. ΣΤΕ 4058/2001, 805/2001). Υπ' αυτή την έννοια, δεν μπορεί να υποβληθεί παραδεκτή προσφορά από διαγωνιζόμενο, εφόσον, κατά το οικονομικό της σκέλος, δεν έχουν ληφθεί υπόψη, κατά τον υπολογισμό του ελάχιστου κόστους παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών, οι αμοιβές του προσωπικού, όπως αυτές ίσχυαν κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, με βάση την οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας (πρβλ. ΕΑΣΤΕ 134/2011, 873/2010, 628/2010). Συνεπώς, η ελάχιστη αφετηρία για τον υπολογισμό της προσφερόμενης τιμής δεν μπορεί να υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργοδοτικού κόστους, όπως αυτό διαμορφώνεται με την εν λόγω συλλογική ρύθμιση και τις λοιπές εφαρμοστέες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

Περαιτέρω, όπως γίνεται δεκτό (βλ. εφεξής και Απόφαση ΑΕΠΠ 396/2018), ο απαιτούμενος από τους ανωτέρω παρατεθέντες όρους της διακήρυξης, αλλά και τις διατάξεις του άρθρου 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010, υπολογισμός, στις προσφορές των διαγωνιζομένων, ενός εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, του κόστους των αναλωσίμων, των εργαλείων, μηχανημάτων κ.λπ., καθώς και των νόμιμων κρατήσεων, αποσκοπεί στην αναλυτική περιγραφή του κόστους παροχής των εργασιών, ούτως ώστε να είναι ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας. Έτσι, σύμφωνα με τη νομολογία της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ, στο εργοδοτικό κόστος «... προστίθεται υποχρεωτικά και το αναγκαίο επιπλέον κόστος παροχής της υπηρεσίας τούτο δε ευλόγως ώστε να αποτρέπεται αφενός η έμμεση καταστρατήγηση της επί ποινή αποκλεισμού ... υποχρέωσης του αναδόχου να προσφέρει τιμή, η οποία καλύπτει πραγματικά και όχι πλασματικά το κόστος των αμοιβών και της ασφάλισης του προσωπικού και αφετέρου της επίσης επί ποινή αποκλεισμού τιθέμενης υποχρέωσής του να μην εφαρμόζει πολιτική τιμών κάτω του πραγματικού κόστους...» (ΕΑΣΤΕ 1255/2009). Τούτο, διότι όπως έχει κριθεί, «...η οικονομική προσφορά διαγωνιζόμενου δεν μπορεί, κατά κοινή αντίληψη, να συντίθεται μόνο από το κόστος της μισθοδοσίας του προσωπικού που θα απασχοληθεί στην παροχή των ένδικων υπηρεσιών φύλαξης, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει και το λειτουργικό (διοικητικό) κόστος, καθώς επίσης και να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μη θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής σύμβασης...» (ΕΑΣΤΕ 328/2013 βλ. και ΕΑΣΤΕ 675/2002, 272/2008, 1257/2009, 1262/2009, 1297/2009, 1299/2009, 970/2010, 187/2013). Τέλος, ότι για τη διαμόρφωση της οικονομικής προσφοράς λαμβάνονται υπόψη και συμπεριλαμβάνονται σ' αυτήν οι νόμιμες κρατήσεις, με τις οποίες βαρύνεται ο ανάδοχος (βλ. μεταξύ άλλων ΕΑΣΤΕ 327/2010, 1257/2009, 1069/2009, 840/2008 κ.ά.). Επομένως, μετά την αφαίρεση των νόμιμων κρατήσεων (αλλά και των λοιπών στοιχείων κόστους που συνυπολογίζονται για τη διαμόρφωση της προσφοράς (εξοπλισμός, αναλώσιμα, είδη ατομικής υγιεινής, κόστος εγγυητικών επιστολών κ.λπ.), το εναπομένον ποσό της οικονομικής προσφοράς του υποψηφίου πρέπει να είναι ικανό να καλύψει το ελάχιστο απαιτούμενο

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

εργοδοτικό κόστος. Προκειμένου ο ανάδοχος να έχει τη δυνατότητα να εκπληρώσει τις αναφερόμενες πιο πάνω υποχρεώσεις του και, φυσικά, να καλύψει το λειτουργικό κόστος παροχής των υπηρεσιών καθαριότητας αλλά και να αποκομίσει ένα εύλογο κέρδος, θα πρέπει η προσφορά του να είναι τέτοιου ύψους, ώστε, συνεκτιμωμένων των ανωτέρω στοιχείων, να επιτρέπει τη σύναψη σύμβασης η οποία θα καλύπτει το κόστος παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών και επομένως δεν θα αποβαίνει οικονομικώς επιζήμια για τον ανάδοχο, δεδομένου ότι αυτός, σε αντίθετη περίπτωση, δεν αποκλείεται να επιχειρήσει, κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών, να καλύψει τη ζημία που υφίσταται λόγω του ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος που λαμβάνει, με μείωση της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. πράξη 240/2007 VI Τμ. Ε.Σ.). Περαιτέρω (βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 49/2018), ο απαιτούμενος από τους ανωτέρω παρατεθέντες όρους της διακήρυξης υπολογισμός, στις προσφορές των διαγωνιζομένων, ενός εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, καθώς και των νόμιμων κρατήσεων, αποσκοπεί στην αναλυτική περιγραφή του κόστους παροχής των εργασιών, ούτως ώστε να είναι ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας. Εξάλλου, η υποχρέωση λήψης υπόψη του διοικητικού κόστους και περιθωρίου κέρδους, ως και του ίδιου του καταρχήν του εργατικού κόστους, κατά τη σύνταξη των προσφορών (ΕΛΣυν. Τμ. VI 2092/2011) δεν συνιστά απαιτούμενο μόνο των συμβάσεων του άρ. 68 Ν. 3863/2010, όπου απλώς υφίσταται ειδική νομοθετική πρόβλεψη, αλλά βάσει των προβλέψεων του άρ. 18 Ν. 4412/2016 καταλαμβάνει αυτονόητα προσφορές σε κάθε είδους συμβατικό αντικείμενο, ιδίως δε όπου η παρεχόμενη υπηρεσία είναι εντάσεως εργασίας, ήτοι στον μεγαλύτερο βαθμό της συνίσταται στην απασχόληση προσωπικού με σχέση εξαρτημένης εργασίας (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297 και 1299/2009, 970/2010). Ενόψει αυτών η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εξετάσει αν, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες της διενεργούμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, σε συνδυασμό προς τις τυχόν παρεχόμενες από τον διαγωνιζόμενο επί του θέματος διευκρινίσεις, το προσφερόμενο από αυτόν ποσοστό διοικητικού κόστους, το οποίο αντιστοιχεί στις εν γένει λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης και τα επιμέρους

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

κοστολογήσιμα στοιχεία της διακήρυξης, δεν είναι δε εκ των προτέρων καθορισμένο στο νόμο, είναι εύλογο, ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί (ΣΤΕ 3439/2014, ΣΤΕ ΕΑ 328, 198 και 187/2013, 1262/2009 κ.ά.), καθώς και αν εξασφαλίζεται κάποιο περιθώριο κέρδους. Η κρίση αυτή της αναθέτουσας αρχής ελέγχεται ως προς την τήρηση των άκρων ορίων της διακριτικής και εκτιμητικής της ευχέρειας, σύμφωνα και με τα δεδομένα της κοινής πείρας (ΕΣ, VI Τμ. 1664/2012, 1725/2012, 143, 150, 159/2014, IV Τμ. 24/2015, 218/2014). Άρα (βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 49/2018), για τη νομιμότητα και το παραδεκτό της οικονομικής προσφοράς, στο παραπάνω εργατικό κόστος, που περιλαμβάνει και το αντιστοιχούν κοινωνικοασφαλιστικό, πρέπει να προστεθεί η εκτιμώμενη δαπάνη για διοικητικό και λειτουργικό κόστος που αντιστοιχεί στην εξυπηρέτηση και εκτέλεση του προκείμενου συμβατικού αντικείμενου. Αυτό συνίσταται πρώτον από τα τυχόν απαιτούμενα από τα έγγραφα της σύμβασης αναλώσιμα (τα οποία, ασχέτως της τυχόν υποχρέωσης εμφανίσεώς του υπολογισμού τους στην οικονομική προσφορά για λόγους πληροφωριακούς και διευκόλυνσης ελέγχου της προσφοράς εκ μέρους της αναθέτουσας δεν αποτελούν αυτοτελές κονδύλι, αλλά μέρος του διοικητικού-λειτουργικού κόστους της σύμβασης, βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 28/2018). Τούτο όμως δεν σημαίνει ότι η τυχόν δήλωση του ίδιου του προσφέροντος ως προς το ποσό που θα χρησιμοποιήσει για δαπάνες αναλωσίμων δεν δεσμεύει τον ίδιο να αποδείξει πως με το δηλούμενο ποσό θα καλύψει το οικείο κόστος, αφού εξάλλου, αν συμπεριλάβει σχετικό χωριστό κονδύλι, σημαίνει ότι το έτερο κονδύλι του διοικητικού κόστους θα χρησιμοποιηθεί για άλλες δαπάνες. Δεύτερον, την τυχόν δαπάνη για απόσβεση αξίας παγίων (στα οποία δύναται να συγκαταλέγονται και ανά περίπτωση, τα έξοδα απόκτησης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ως και έρευνας και ανάπτυξης, αναλόγως αντικείμενου της σύμβασης) ή κεφαλαιουχικών μέσων, όπως εργαλεία, οχήματα, μηχανήματα, τεχνικά μέσα και εν γένει πόρους, οι οποίοι, ανεξαρτήτως αν αποκτηθούν επ' ευκαιρία της συμβάσεως ή ήδη βρίσκονται στην κατοχή του αναδόχου, ναι μεν θα παραμείνουν στην κατοχή του στο τέλος της σύμβασης, πλην όμως ένα μέρος ή ακόμη και το σύνολο της οικονομικής τους αξίας θα αποσβεσθεί στο πλαίσιο αυτής. Σημειωτέον, ότι όπου

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

απαιτούνται τεχνικά μέσα και εξοπλισμός, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη αν αυτά θα πρέπει να φέρουν χαρακτηριστικά τέτοια που θα απαιτούν την το πρώτον απόκτησή τους (ιδίως όταν πρόκειται για στολές εργασίας ή άλλα φερόμενα επί των απασχολούμενων ή προσωπικής χρήσεως μέσα), αλλά και εκ φύσεως ανάλωση της όλης αξίας τους κατά την εκτέλεση της προκείμενης σύμβασης (όπως επί παραδείγματι, αν στο τέλος της σύμβασης θα έχουν υποστεί τέτοια αναμενόμενη φθορά ώστε να μην είναι επαναχρησιμοποιήσιμα ή φέρουν εκτυπωμένα πάνω τους σύμβολα της αναθέτουσας) και ούτως δεν θα μπορέσουν να ξαναχρησιμοποιηθούν από τον ανάδοχο στο πλαίσιο εκτέλεσης άλλης σύμβασης (το αν αυτός δύναται τυχόν να αναδειχθεί ανάδοχος σε μεταγενέστερη διαδικασία του ίδιου αντικειμένου με την ίδια αναθέτουσα και επομένως δεν θα χρειαστεί να αποκτήσει νέο σχετικό υλικό είναι αδιάφορο, διότι δύναται να συνιστά τυχόν επιχείρημα εκ μέρους προσφέροντος περί του ύψους της οικονομικής προσφοράς του και όχι επιχείρημα της αναθέτουσας, ώστε εκ των προτέρων να μην υπολογίσει το οικείο κόστος στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης). Ομοίως, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη τόσο αν η χρήση τους στο πλαίσιο της προκείμενης σύμβασης (ιδίως όσον αφορά οχήματα και τεχνικό εξοπλισμό) απαιτεί εκτεταμένες μετατροπές και εξατομίκευση όσο και αν αυτά, λόγω των απαιτήσεων της αναθέτουσας, θα πρέπει να φέρουν ειδικά χαρακτηριστικά τα οποία καθιστούν δυσχερή την επαναχρησιμοποίησή τους στο πλαίσιο άλλης σύμβασης με άλλη αναθέτουσα ή αν η χρήση τους στο πλαίσιο της προκείμενης σύμβασης θα είναι τέτοια ώστε να συνεπάγεται ένα μη αμελητέο κόστος αποκατάστασης (όπως καθαρισμού, εκτεταμένης επισκευής κλπ) για την επαναχρησιμοποίησή τους, το δε τελευταίο αυτό κόστος θα πρέπει να συνυπολογιστεί στο κόστος της σύμβασης. Τρίτον, θα πρέπει να προστεθεί και το τυχόν, αναλόγως του ειδικότερου αντικειμένου και της φύσης των τυχόν απαιτούμενων αναλωσίμων ή κεφαλαιουχικών μέσων η εκτέλεση του απαιτεί, κόστος αποθήκευσης, μετακίνησης ή τυχόν διανομής των παραπάνω αναλωσίμων ή τεχνικών μέσων που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση της σύμβασης, όπως και τακτικής ή έκτακτης συντήρησης και επισκευών επί των τυχόν κεφαλαιουχικών μέσων, και το οποίο είναι διάφορο του κόστους εκ της απόσβεσης αυτών. Αυτό, καθώς η απόσβεση συνιστά την οριστική ανάλωση

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

μέρους της συνολικής κεφαλαιουχικής αξίας του αγαθού, ως φυσική συνέπεια της ομαλής και συνηθισμένης χρήσης του, η οποία εν προκειμένω συνίσταται στην εξυπηρέτηση του επίμαχου συμβατικού αντικειμένου, ενώ η συντήρηση, αποθήκευση, μεταφορές και οι επισκευές είναι έξοδα που αποτελούν προϋπόθεση για την ίδια τη χρήση του μέσου και την εκ μέρους του εκπλήρωση του τεχνικοοικονομικού του σκοπού (η οποία με τη σειρά της θα επιφέρει και την απόσβεση) και ουδόλως προσαυξάνουν ή συντηρούν στο ίδιο επίπεδο την ίδια την κεφαλαιουχική του αξία, παρά σκοπούν στη μη πτώση της σε σημείο πέραν της κατά τα ως άνω φυσιολογικής απόσβεσής της. Τέταρτον, θα πρέπει να συνυπολογιστούν τα τυχόν κόστη επίβλεψης, εποπτείας και ελέγχου επί της εκτέλεσης του συμβατικού αντικειμένου και του απασχολούμενου προσωπικού, τα οποία ναι μεν δεν συνιστούν, κατά κανόνα και εκτός αν άλλως ορίζεται τυχόν στα έγγραφα της σύμβασης (όπως, επί παραδείγματι, αν υπάρχει όρος περί ύπαρξης επόπτη σε συγκεκριμένες ώρες και ημέρες, κατά την εκτέλεση της σύμβασης, πράγμα που συνεπάγεται ότι το οικείο εποπτικό προσωπικό, αποτελεί απασχολούμενο στο πλαίσιο της σύμβασης, άρα και θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το οικείο σχετικό με αυτόν εργατικό κόστος στο πλαίσιο του εργατικού κόστους του αναδόχου) τμήμα αυτού καθαυτού του εργατικού κόστους της σύμβασης, καθώς αφορούν συνήθως επιτελικό ή διευθυντικό προσωπικό που απασχολείται και σε άλλα καθήκοντα της επιχείρησης και έχει έναν ευρύτερο εντός αυτής ρόλο, πέραν του προκειμένου συμβατικού αντικειμένου. Σε κάθε όμως, περίπτωση η εκτέλεση του προκειμένου αντικειμένου δεν μπορεί παρά να προσαυξάνει και το διοικητικό κόστος της επιχείρησης βάσει της παραπάνω απαιτούμενης εποπτείας, αφού ούτως ή άλλως, το παραπάνω επιτελικό προσωπικό αναλώνει χρόνο για αυτήν (με αποτέλεσμα να αυξάνεται τυχόν το κόστος απασχόλησής του ή να αυξάνεται ο αριθμός του απαιτούμενου επιτελικού προσωπικού, στην επιχείρηση του αναδόχου). Στο ως άνω κόστος εποπτείας, πρέπει να συναθροιστούν και κάθε άλλου είδους, πλην αυτής καθαυτής απασχόλησης επιτελικού προσωπικού, έξοδα, όπως τεχνικών μέσων, υλικού, μετακινήσεων, οδοιπορικών κ.α., που η παραπάνω εποπτεία εκτέλεσης συνεπάγεται. Πέμπτον, θα πρέπει να συνυπολογιστούν και τα τυχόν κόστη λήψης εκ μέρους του αναδόχου

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

υπηρεσιών από τρίτες επιχειρήσεις, για την εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου (όπως επί παραδείγματι, πιστοποιήσεις ανεξάρτητου φορέα, διαρκής εκπαίδευση προσωπικού, ανανέωση πιστοποιήσεων κλπ). Έκτον και επιπλέον των παραπάνω αναφερθέντων, θα πρέπει να συνυπολογιστεί μια εύλογη συμμετοχή του προκείμενου συμβατικού αντικειμένου στη διαμόρφωση του συνολικού και γενικού διοικητικού κόστους της επιχείρησης (διατήρηση εγκαταστάσεων, κεντρικής υποδομής, εξόδων κεντρικής διοίκησης, λογιστηρίου, μηχανοργάνωσης κλπ), δηλαδή αυτού που ναι μεν δεν συνέχεται με συγκεκριμένες, εκ των εγγράφων της σύμβασης προβλεπόμενες υποχρεώσεις του (όπως τα τεχνικά μέσα, εξοπλισμός, οχήματα, εποπτεία, λήψη υπηρεσιών τρίτων κλπ), αλλά στο οποίο σε κάθε περίπτωση, η προκείμενη σύμβαση (όπως και κάθε επιμέρους δραστηριότητα της επιχείρησης) συμβάλλει. Εξάλλου, η δραστηριότητα κάθε οικονομικού φορέα συνίσταται εκ των επιμέρους συμβατικών υποχρεώσεων που αναλαμβάνει και τα γενικά έξοδα διοίκησης αυτού υλοποιούνται, υφίστανται και δικαιολογούνται ως εξυπηρέτηση της παραπάνω συνολικής, άρα και κάθε επιμέρους δραστηριότητας, η οποία εξάλλου (εν γένει ως και επιμέρους δραστηριότητα) αποφέρει τα έσοδα εκείνα με τα οποία καλύπτονται τα παραπάνω γενικά έξοδα διοίκησης. Η ως άνω συμμετοχή στα παραπάνω γενικά έξοδα διοίκησης, αν και δεν είναι ευχερές να κατανεμηθεί με ακρίβεια, ανά επιμέρους συμβατικό αντικείμενο, δεν συνιστά στην πραγματικότητα «κέρδος» του αναδόχου (ακριβώς διότι καλύπτει έξοδά του), ενώ δεν είναι ρεαλιστικό εξάλλου να αναμένεται ότι ένας οικονομικός φορέας, με εκτεταμένη τυχόν, και αναλόγως των απαιτήσεων του συμβατικού αντικειμένου (και του είδους και μεγέθους των επιχειρήσεων, οι οποίες βάσει αυτών των απαιτήσεων θα αποτελούν τον κατά κανόνα αναμενόμενο ανάδοχο), υποδομή και ως εκ τούτου διευρυμένα γενικά έξοδα διοίκησης, μετέχει στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, αποκλειστικώς για την απόσβεση του κόστους πωληθέντων/παρασχεθέντων υπηρεσιών του ή του εν γένει ειδικού κόστους που η σύναψη κάθε επιμέρους σύμβασης συνεπάγεται. Έβδομον, ο προϋπολογισμός θα πρέπει να προσαυξηθεί προς συνυπολογισμό του ίδιου του εκ μέρους του αναδόχου κόστους υποβολής προσφοράς, συμμετοχής στον διαγωνισμό και εν τέλει κατάρτιση της συμβάσεως, το οποίο κόστος

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

περιλαμβάνει και τα σχετικά έξοδα για έκδοση δικαιολογητικών, έκδοση εγγυητικών επιστολών συμμετοχής, καλής εκτέλεσης και κάθε άλλου είδους αναλόγως των ειδικότερων προβλέψεων της διακήρυξης, ως και για τυχόν δαπάνες που προκύπτουν από την ανάγκη άσκησης βοηθημάτων της προδικαστικής ή δικαστικής προστασίας στο πλαίσιο της ως άνω συμμετοχής. Όγδοον, η αναθέτουσα θα πρέπει ομοίως να λαμβάνει υπόψη το τυχόν χρηματοδοτικό και επενδυτικό κόστος ανακύπτει εις βάρος του αναδόχου από την ανάληψη της σύμβασης, ιδίως αν δεν υφίστανται όροι περί προκαταβολής και συγχρόνως ο ανάδοχος πρέπει να προβεί σε απόκτηση, μη αμελητέας σε σχέση με το συνολικό συμβατικό αντικείμενο, αξίας, παγίων, αποθεμάτων και κεφαλαιουχικών αγαθών για την εκτέλεση της σύμβασης. Τούτο διότι ναι μεν, αν η σύμβαση έχει ομαλή εξέλιξη, οι παραπάνω δαπάνες εν τέλει θα αποσβεσθούν με την αποπληρωμή του αναδόχου, αλλά η εκ μέρους του τελευταίου πρότερη αφιέρωση πόρων και η μεσολάβηση του ως άνω και ανά περίπτωση ποικίλλοντος χρονικού διαστήματος μεταξύ εκ μέρους του δαπάνης και απόσβεσης, συνεπάγεται καταρχήν έναν κίνδυνο ως και ένα αναλογούν κόστος κεφαλαίου, ασχέτως δε αν ειδικότερα ο ανάδοχος καλύψει τις παραπάνω προκαταβολικές δαπάνες μέσω ίδιων πόρων που διαθέτει ή με εξωτερική πίστωση. Τυχόν δε ειδικοί όροι περί του τρόπου αποπληρωμής του αναδόχου, σε τυχόν ενδιάμεσες δόσεις ή με την οριστική παραλαβή του συμβατικού αντικειμένου ή ρήτρες, ανεξαρτήτως της νομιμότητας αυτών, που επιφυλάσσουν υπέρ της αναθέτουσας δικαίωμα παράτασης στην εις βάρος της προθεσμία για την ολοσχερή αποπληρωμή του αναδόχου, θα πρέπει ομοίως να λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό αυτού του επιπλέον χρηματοδοτικού κόστους. Συνεπώς, όλα τα παραπάνω αναφερθέντα, τα οποία συγκροτούν μεταξύ άλλων, το διοικητικό και λειτουργικό κόστος της σύμβασης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, επιπλέον αυτού καθαυτού του εργατικού (και κοινωνικοασφαλιστικού) κόστους, κατά την εκ μέρους της αναθέτουσας άσκηση της οικείας διακριτικής της ευχέρειας ως προς την κατάρτιση της εκτιμώμενης αξίας της διακήρυξης. Η αναθέτουσα, βέβαια, ουδόλως υποχρεούται να υπολογίσει αναλυτικά τα παραπάνω, κάτι εξάλλου εκ των πραγμάτων αδύνατο, πλην όμως η ως άνω υποχρέωσή της, για λήψη υπόψη των παραπάνω

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

παραμέτρων ως και του ίδιου του διοικητικού-λειτουργικού κόστους, σημαίνει ότι δεν επιτρέπεται να ορίζει ως εκτιμώμενη αξία ποσό ίσο ή ελάχιστα μεγαλύτερο αυτού καθαυτού του εργατικού κόστους. Εξάλλου (βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 235/2017), το άρ. 88 Ν. 4412/2016, προβλέπει όταν όταν μια οικονομική προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή ως προς τα έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που αφορά, τότε η αναθέτουσα απαιτεί από τον προσφέροντα να παράσχει εντός οριζόμενης από αυτήν και κατ' ανώτατο όριο δεκαήμερη από την οικεία πρόσκλησή της, προθεσμία, εξηγήσεις περί της τιμής ή του κόστους που προτείνουν στην προσφορά τους. Η δε παρ. 2-3 της παραπάνω διάταξης αναφέρει ότι *“2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφος 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89, ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 89. 3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18.”*. Εξάλλου, η αναθέτουσα δεν έχει την εξουσία όπως απορρίψει άνευ ετέρου ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, ανεξαρτήτως δε του ποσοστού της έκπτωσης, αλλά υποχρεούται να καλέσει τον προσφέροντα να αιτιολογήσει σχετικώς (ΕΛΣυν Τμ. VI Πράξεις 240, 257/2007). Τούτο δε, διότι η ως άνω παρεχόμενη δυνατότητα δικαιολόγησης, προστατεύει τον προσφέροντα έναντι τυχόν αυτόματου αποκλεισμού, ο οποίος θα έβλαπτε

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

το συμφέρον της αναθέτουσας από μια τυχόν χαμηλή μεν, πλην μη υποκρύπτουσα αντανταγωνιστική στρέβλωση ή άλλη παράβαση κανόνων, προσφορά, αλλά και θα έπληττε τη δυνατότητα αποτελεσματικού ανταγωνισμού (ΔΕΕ, Απόφαση της 15^{ης} Μαΐου 2008, C-147-06 και C-148-06, και [2008] σ. I-03565, σκ. 28). Ο δε υποχρεωτικός χαρακτήρας και όχι αντίστροφα απλή ευχέρεια εκ μέρους της αναθέτουσας για μια τέτοια κλήση προς εξηγήσεις προκύπτει και από την αδιάστικη διατύπωση του άρ. 88 παρ. 1 Ν. 4412/2016 («απαιτεί» και όχι τυχόν «μπορεί» ή «δύναται να απαιτήσει») και κυρίως από την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, όπου αναφέρεται πως η αναθέτουσα *«μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται...»*. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εξηγήσεις δύνανται να περιλαμβάνουν κάθε στοιχείο που τις δικαιολογεί ως νόμιμες και ως μη ούσες προϊόν αντανταγωνιστικής στρέβλωσης ή παράβασης άλλου δικαϊκού κανόνα, μεταξύ των οποίων και αυτές που σχετίζονται με τις κατ' άρ. 18 παρ. 2 *“υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου”*. Η δε ανωτέρω αναφορά στο δέον και κατάλληλο περιεχόμενο των εξηγήσεων είναι ενδεικτική (“ιδίως”), πράγμα που σημαίνει ότι και ο προσφέρων δύναται να επικαλεστεί κάθε άλλη βάση που κρίνιε σκόπιμη για τη δικαιολόγηση της προσφοράς του (ΣΤΕ ΕΑ 295/2011, 1260, 841/2010, 127/2009, 1208/2008) πλην ή επιπλέον αυτών των στοιχείων α-γ της παραπάνω διάταξης του άρ. 88 παρ. 2, αλλά και η αναθέτουσα να ζητήσει επιπλέον, καθ' υλοποίηση της προβλεπόμενης κατά το άρ. 88 παρ. 3, συνεννόησης μαζί του, κάθε άλλο στοιχείο και την απόδειξη κάθε άλλου σχετικού ζητήματος εκτός αυτών των στοιχείων δ-στ του άρ. 88 παρ. 2. Η δε παραπάνω διατάξη του άρ. 88 παρ. 3, ιδρύει διακριτική εκτιμητική και αξιολογική ευχέρεια της αναθέτουσας, όπως, συνεκτιμώντας το σύνολο των στοιχείων που βρίσκονται στη διάθεσή της και της προσκομίζει ο προσφέρων, τελικώς κρίνει το δικαιολογημένο της χαμηλής προσφοράς του. Η παραπάνω

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

αξιολόγηση, προφανώς πρέπει να λαμβάνει χώρα με βάση αποκλειστικά τα ανά περίπτωση προκύπτοντα στοιχεία, ενώ οι όποιες γενικές κρίσεις περί της οικείας αγοράς και είδους προϊόντος, υπηρεσίας ή έργου, στοιχεία περί του συνήθους ποσοστού έκπτωσης στην οικεία αγορά και στοιχεία περί πρότερων αντιστοίχων συμβάσεων της ίδιας της αναθέτουσας με τον ίδιο προσφέροντα, του ίδιου του προσφέροντος με άλλες αναθέτουσες ή άλλων αναθετουσών με άλλους προσφέροντες, δύνανται μεν να ληφθούν υπόψη, πλην όμως, πάντα σε συνάρτηση με τα περιπτωσιολογικά στοιχεία της συγκεκριμένης κατάστασης (τα οποία εξάλλου δύνανται να είναι καινοφανή, τόσο όσον αφορά τις τυχόν νέες ικανότητες που απέκτησε ο προσφέρων, όσο και τις τυχόν ιδιαιτερότητες του συμβατικού αντικειμένου, λαμβανομένων τυχόν υπόψη νέων και διαφορετικών μεθόδων που ο προσφέρων προτείνει για την αντιμετώπισή τους, σε σχέση με άλλες συμβάσεις). Η παραπάνω διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας δεν είναι ανέλεγκτη, αλλά υπάγεται στον έλεγχο της Α.Ε.Π.Π. ως προς την εκ μέρους της τήρηση των όρων διεξαγωγής και των ληπτέων υπόψη στοιχείων, που η οικεία διάταξη ως και οι ανωτέρω γενικές αρχές, καθιερώνουν για τη σχετική αξιολογική διαδικασία και την τυχόν υπέρβαση των άκρων ορίων της (βλ. και Απόφαση ΑΕΠΠ 187, 209/2017 και βλ. ΔΕΦΑΘ Ασφ. 312/2015, ΕλΣυν Τμ. VI 2090, 584/2011, 1382, 2653, 3016/2012, 950/2014, 2998/2014, 157/2016). Πλην όμως, δεδομένης και της ειδικής μνείας στην παρ. 3 του άρ. 88, η οποία έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για τις αναθέτουσες, ως προς την εκ μέρους τους υποχρέωση απόρριψης προσφορών που δεν συμμορφώνονται και συγκεκριμένα υποκρύπτουν τέτοια μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις περιβαλλοντικής, εργατικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας, το ζήτημα της τυχόν αυτής συμμόρφωσης ή μη, θα πρέπει να κρίνεται οπωσδήποτε από την αναθέτουσα, προκειμένου να εγκρίνει μια τέτοια προσφορά κατ' εκτίμηση των εξηγήσεων, ο δε προσφέρων αντίστοιχα οφείλει να προσκομίσει στοιχεία που αποδεικνύουν την οικεία συμμόρφωσή του και συγκεκριμένα ότι η προσφορά του δύναται να είναι βιώσιμη και υλοποιήσιμη με το ποσό αυτής, χωρίς να χρειαστεί να προβεί σε σχετικές παραβάσεις. Κατά συνέπεια, όλων των ανωτέρω προκύπτει ότι εφόσον οικονομική προσφορά παραβιάζει το κατώτατο κόστος κάλυψης εργοδοτικών υποχρεώσεων είναι άνευ ετέρου

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

αποκλειστέα και τούτο όχι μόνο όταν το συνολικό ύψος της είναι μικρότερο από το κόστος αυτό, αλλά και όταν το δηλούμενο για την κάλυψη του κόστους αυτού κονδύλι της είναι συγχρόνως μικρότερο του κόστους αυτού, ενώ το υπόλοιπο ποσό που απομένει μετά την αφαίρεση από τη συνολική οικονομική προσφορά, αυτού του κόστους (ως και κάθε άλλου κόστους κρατήσεων, φόρου και εν γένει παραμέτρου ανελαστικού κόστους) είναι ανεπαρκές για να καλύψει τα εύλογα και αναμενόμενα διοικητικά κόστη ως και ένα εύλογο ποσό για κέρδος. Από την άλλη πλευρά, ομοίως αποκλειστέα (εν τέλει) είναι και προσφορά που χωρίς να παραβιάζει το εργοδοτικό κόστος, τουλάχιστον ευθέως, προβλέπει για κόστος αναλωσίμων, διοικητικών εξόδων και κόστους ως και για εργολαβικό κέρδος, ποσά που δεν είναι εύλογα και δεν δύνανται να οδηγήσουν σε ομαλή εκτέλεση της σύμβασης, τουλάχιστον χωρίς παραβίαση των εργοδοτικών υποχρεώσεων. Και ναι μεν όταν η προσφορά παραβιάζει το ως άνω εργοδοτικό κόστος ευθέως, ήτοι στο σύνολό της δεν επαρκεί για την κάλυψη του, η οικονομική προσφορά είναι άνευ ετέρου αποκλειστέα, άνευ διευκρινίσεων, αφού δεν είναι δυνατόν να δοθούν εξηγήσεις ως προς την ανελαστική και ευθέως εξαγόμενη βάση διατάξεων νόμου διάρθρωση του εργοδοτικού αυτού κόστους. Στη δε περίπτωση όπου ναι μεν το κόστος αυτό φαινομενικά καλύπτεται, πλην όμως το ποσό που απομένει και δηλώνεται για διοικητικά κόστη, κόστη αναλωσίμων και κέρδος είναι ιδιαίτερα χαμηλό, τότε η αναθέτουσα οφείλει να καλέσει τον προσφέροντα για τις οικείες ως άνω διευκρινίσεις, στη δε περίπτωση που παραλείψει να πράξει τούτο, η όποια απόφαση εγκρίσεως της οικονομικής προσφοράς ως και ανακηρύξεως τυχόν του προσφέροντος ως προσωρινού αναδόχου, πάσχει. Πάντως, εφόσον ο προσφέρων έχει δηλώσει συγκεκριμένο κονδύλι για αναλώσιμα και λοιπά διοικητικά έξοδα, ακόμη και όταν το αληθές εργοδοτικό κόστος, υπερβαίνει μεν το ληφθέν υπόψη για τη σύνταξη της προσφοράς, αλλά όχι το σύνολο του ποσού της οικονομικής προσφοράς, δεν είναι δυνατόν η όποια επιπλέον διαφορά να συμψηφισθεί με το ποσό των διοικητικών εξόδων και του κόστους αναλωσίμων. Και τούτο, διότι τα τελευταία αυτά ποσά ελήφθησαν υπόψη από τον προσφέροντα ως αυτό καθαυτό κόστος, δηλαδή δαπάνη που θα υποστεί για την εκτέλεση του αντικειμένου και όχι ως τυχόν αποθεματικό κάλυψης σφαλμάτων υπολογισμού σε άλλα κονδύλια. Αν δε

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

το εργοδοτικό κόστος είναι μεγαλύτερο από αυτό που έλαβε αρχικά υπόψη, αυτό σημαίνει ότι το αληθές εργοδοτικό του κόστος θα πρέπει όχι απλώς να μην συμψηφιστεί, αλλά και να προστεθεί στα διοικητικά και λοιπά κόστη και αν το άθροισμα υπερβαίνει αυτό της συνολικής οικονομικής προσφοράς του, τότε η προσφορά του είναι απορριπτέα διότι είτε συνεπάγεται παραβίαση των εργοδοτικών του υποχρεώσεων είτε ζημιογόνα προσφορά είτε μη κάλυψη των διοικητικών εξόδων και διακινδύνευση εκτέλεσης της σύμβασης. Όμως, δεδομένου ότι κατά τα ανωτέρω συνολικώς αναφερθέντα το ζητούμενο είναι εκτός των άλλων να απομένει από την αφαίρεση του κόστους της προσφοράς και ένα ποσό κέρδους που είναι εύλογο για την ανάληψη της σύμβασης, το οποίο δεν χρειάζεται κατ' ανάγκη να ταυτίζεται ακριβώς με το ληφθέν υπόψη για τη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς κατ' απόλυτη ακρίβεια (εξάλλου το τελικό κέρδος υπάγεται σε πολλές μεταβλητές, οι οποίες δεν μπορούν να προϋπολογισθούν εξ αρχής, λαμβανομένων δε υπόψη και τυχόν αυξήσεων ή μειώσεων στο διοικητικό, λειτουργικό ή εργοδοτικό κόστος λόγω επιχειρηματικών, νομικών ή άλλως μεταβολών κατά τη διάρκεια της σύμβασης) στην ειδικότερη περίπτωση όπου μετά την αφαίρεση των ληφθέντων υπόψη πηγών κόστους κάθε είδους απομένει ιδιαίτερα επαρκές υπόλοιπο, το οποίο φυσικά αν δεν απορροφηθεί από δαπάνες θα συνιστά κέρδος του αναδόχου, είναι εύλογο οι τυχόν προκύπτουσες ελάχιστον τουλάχιστον διαφορές στον υπολογισμό των κονδυλίων εξόδων και κόστους κάθε είδους να συμψηφίζονται με το υπόλοιπο αυτό, το οποίο εξάλλου ακριβώς δεν αντιστοιχεί σε δαπάνες και εν τέλει να κρίνεται αν το εναπομείναν υπόλοιπο επαρκεί ώστε να κριθεί το όποιο κέρδος ως εύλογο.

4. Επειδή, όσον αφορά την πρώτη προσφυγή, προκύπτει ότι κατά το άρ. 8 παρ. 10 της διακήρυξης προβλέπεται ότι «10. Στον (υπό) φάκελο με την ένδειξη *Οικονομική Προσφορά περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό, η οποία θα πρέπει να έχει συνταχθεί και να περιέχει, επί ποινή απορρίψεως, τα απαιτούμενα από τη διακήρυξη οικονομικά στοιχεία της προσφοράς. Συγκεκριμένα: α) Η προσφερόμενη τιμή πρέπει να προκύπτει με σαφήνεια από την οικονομική προσφορά, η οποία πρέπει να είναι διαμορφωμένη σύμφωνα με όσα ζητούνται από την παρούσα διακήρυξη. β) Οι*

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

τιμές πρέπει να περιλαμβάνουν το σύνολο των επιβαρύνσεων (προβλεπόμενοι φόροι, δασμοί, ασφάλιστρα, μεταφορικά έξοδα, και άλλες σχετικές δαπάνες) εκτός του ΦΠΑ, ο οποίος θα αναφέρεται χωριστά. Η συνολική τιμή χωρίς ΦΠΑ θα ληφθεί υπόψη για τη σύγκριση των προσφορών.». Κατά το δε άρ. 9 της διακήρυξης περί των οικονομικών προσφορών ορίζεται ότι «α) Η προσφερόμενη τιμή πρέπει να προκύπτει με σαφήνεια από την οικονομική προσφορά, η οποία πρέπει να είναι διαμορφωμένη σύμφωνα με όσα ζητούνται από την παρούσα διακήρυξη και θα αναγράφεται ολογράφως και αριθμητικώς και θα δοθεί υποχρεωτικά επί των ισχυουσών τιμών σε Ευρώ β) Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. ο οποίος θα αναφέρεται χωριστά, για παράδοση του υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας στον τόπο και με τον τρόπο που προ βλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Η συνολική τιμή χωρίς ΦΠΑ θα ληφθεί υπόψη για τη σύγκριση των προσφορών. γ) Επιπλέον, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα κάτωθι στοιχεία κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 – Τροποποίηση του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, ήτοι: ...Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Προσφορά η οποία δεν θα περιέχει τα ανωτέρω στοιχεία και δεν προκύπτουν με σαφήνεια οι προσφερόμενες τιμές και η συνολική τιμή απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Επίσης προσφορές που θέτουν όρο αναπροσαρμογής ή δίνουν τιμές σε συνάλλαγμα ή ρήτρα συναλλάγματος απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Οι τιμές των προσφορών δεν υπόκεινται σε μεταβολή κατά τη διάρκεια της ισχύος προσφοράς ούτε και σε τυχόν παρατάσεις της. ... Από την οικονομική προσφορά πρέπει να προκύπτει με σαφήνεια το ποσό το οποίο επιδιώκει να λάβει ο υποψήφιος, ο οποίος και είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για το εάν προκύψουν παράγοντες τους οποίους δεν είχε υπολογίσει. Το Νομικό Πρόσωπο δεν υποχρεούται να προβεί σε καμία συμπληρωματική δαπάνη. Συνεπώς είναι απαράδεκτες ρήτρες που εξαρτούν το ποσό αυτό από

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

μεταγενέστερα γεγονότα ή μετρήσεις αφού η προσφορά είναι εξ ορισμού της επιλογής του προμηθευτή ο οποίος και υποχρεούται να έχει προβεί σε εκ των προτέρων μετρήσεις.», ενώ κατά το άρ. 19 ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ορίζεται ότι «Η προσφερθείσα τιμή στο διαγωνισμό είναι σταθερή και αμετάβλητη σε όλη τη διάρκεια της παρεχόμενης υπηρεσίας και για κανένα λόγο δεν υπόκεινται και σε καμία αναθεώρηση. Η πληρωμή της αξίας της παροχής υπηρεσιών θα γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις «περί οικονομικής διοικήσεως και λογιστικού των δήμων και κοινοτήτων» με την έκδοση τακτικού χρηματικού εντάλματος βάση των νόμιμων δικαιολογητικών που θα προσκομιστούν από τον ανάδοχο (άρθρο 200 του Ν. 4412/16). Ο τρόπος αμοιβής του/των αναδόχου θα γίνει 100% μετά την οριστική παραλαβή των υπηρεσιών φύλαξης με, την προσκόμιση τιμολογίου και την καταβολή των κρατήσεων από τον ανάδοχο. Ο ανάδοχος επιβαρύνεται βάσει των κειμένων διατάξεων, με όλους τους φόρους, τα τέλη και τις κρατήσεις που ισχύουν κατά την ημέρα υπογραφής της σύμβασης.», κατά το δε άρ. 7ο της ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ προβλέπεται ότι «Ο ανάδοχος υποχρεούται στις νόμιμες κρατήσεις που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία.». Κατά το άρ. 64 παρ. 2 Ν. 4172/2013 ορίζεται ότι «Οι φορείς γενικής κυβέρνησης εκτός από τις κεφαλαιουχικές εταιρείες κατά την προμήθεια κάθε είδους αγαθών ή υπηρεσιών από φυσικά ή» νομικά πρόσωπα, υποχρεούνται, κατά την καταβολή ή την έκδοση της σχετικής εντολής πληρωμής της αξίας αυτών, να παρακρατούν φόρο εισοδήματος, ο οποίος ... γγ) ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%) για την παροχή υπηρεσιών.». Επομένως, κατά τα ανωτέρω, η διακήρυξη με σαφήνεια όρισε ότι το προσφερόμενο τίμημα πρέπει να είναι σαφές, μονοσήμαντο και να καλύπτει κάθε είδους κράτηση, μεταξύ των οποίων και η κράτηση φόρου εισοδήματος επί του εντάλματος πληρωμής, σύμφωνα με την παραπομπή της διακήρυξης στις διέπουσες την παροχή του αναδόχου φορολογικές διατάξεις και τη διέπουσα τη διαχείριση δημοσίων πληρωμών και την έκδοση αντιστοίχων ενταλμάτων και τη νομιμότητα των δημοσίων δαπανών (που μεταξύ άλλων θα πρέπει κατά την εκκαθάριση τους να διενεργούνται οι οικείες κρατήσεις) νομοθεσία. Η υποχρέωση αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση με αδιαμφισβήτητο και αδιάβλητο τρόπο της αντικειμενικότητας στην ανάθεση των υπηρεσιών και υπαγορεύεται από την ανάγκη εξάλειψης κάθε ασάφειας κατά τη σύνταξη οικονομικών

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

προσφορών, τυχόν ύπαρξη της οποίας καθιστά την προσφορά απαράδεκτη (πρβλ. ΣΤΕ 563/2008 σκ. 4, ΣΤΕ ΕΑ 446/2009, 840/2008). Εξάλλου, για τη θέσπιση της ως άνω υποχρέωσης δεν ήταν αναγκαίο να περιληφθεί στο συνημμένο στη διακήρυξη ΕΝΤΥΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ, ειδικό πεδίο προς συμπλήρωση ή ειδική μνεία για το ως άνω ποσοστό 8%, καθόσον αρκούσε προς τούτο το ενιαίο για όλες τις κρατήσεις επιβαρύνσεις, ανεξαρτήτως είδους ή ποσοστού κάθε μίας από αυτές, πεδίο ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ εντός του οικείου Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς (χωρίς ουδόλως η διακήρυξη να εμποδίζει τη συμπερίληψη των νομίμων κρατήσεων εντός του ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ή τον διαχωρισμό του κονδυλίου αυτού σε υποκονδύλια), κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρ. 9 της διακήρυξης, ενώ εξάλλου ήταν υποχρεωμένοι να υποβάλουν κατά την ίδια πρόβλεψη της διακήρυξης και ανάλυση οικονομικής προσφοράς, στην οποία θα έπρεπε να υπολογίσουν, μεταξύ άλλων και νόμιμες κρατήσεις, την οποία ανάλυση πάντως ήταν ελεύθεροι να συντάξουν καθ' οιονδήποτε τρόπο που είναι ικανός να καλύψει τις απαιτήσεις της διακήρυξης, χωρίς ουδόλως εκ των όρων της διακήρυξης ή του παραπάνω ΕΝΤΥΠΟΥ να προκύπτει ότι νομίμως θα μπορούσε να μην έχει υπολογιστεί η ως άνω παρακράτηση φόρου, απορριπτομένου κάθε περί του αντιθέτου αιτίαση της αναθέτουσας και των παρεμβαινόντων (βλ. ΔΕΦΑΘ ΙΒ Μον 25/2019 αναστέλλουσα την Απόφαση ΑΕΠΠ 1063/2018 που δέχθηκε ισχυρισμούς αντίστοιχους με τους προβαλλόμενους εν προκειμένω εκ των παρεμβαινόντων και βλ. και ΔΕΦΑΘ 126/2019 και Απόφαση ΑΕΠΠ 135/2019 που επικυρώθηκε δι' αυτής και βλ. και Απόφαση ΑΕΠΠ 1029/2019). Εξάλλου, ασχέτως των ανωτέρω, το προκείμενο κρίσιμο ζήτημα δεν ανάγεται απλά στο που και με ποιον τρόπο καταγράφηκαν τα κονδύλια κόστους για την ως άνω παρακράτηση, αλλά στο αν είχαν υπολογιστεί ή όχι εντός της οικονομικής προσφοράς εκάστου εκ των παρεμβαινόντων προς απόρριψη της πρώτης προσφυγής. Περαιτέρω, όπως εκτίθεται στην αμέσως επόμενη σκέψη, εκ των προσφορών του πρώτου παρεμβαίνοντος και του δεύτερου προσφεύγοντος προκύπτει ότι διαχώρισαν το κόστος νομίμων κρατήσεων και υπολόγισαν κονδύλια διοικητικού κόστους, αναλύοντας τα κόστη που αφορά αυτό και ούτως, σε κάθε περίπτωση αμφότεροι υπέβαλαν αναλυτικές οικονομικές

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

προσφορές με ειδική επεξήγηση και διεξοδική ανάλυση του τι καλύπτουν και κατά ποιο ποσό. Πλην όμως, εξ αυτών ακριβώς των εγγράφων των προσφορών τους προκύπτει ότι δεν συνυπολόγισαν την ως άνω παρακράτηση, όπως και ότι τα ίδια τα κονδύλια που αναφέρουν δεν επιτρέπουν καμία ερμηνεία περί του ότι αυτή η παρακράτηση τυχόν υπολογίσθηκε, αφού αν αυτή αφαιρεθεί, το εναπομείναν ποσό της προσφοράς εκάστου εξ αυτών, δεν επαρκεί για την κάλυψη ούτε του εργατικού και ασφαλιστικού κόστους. Περαιτέρω, τα κονδύλια του ΤΕΥΧΟΥΣ 2 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ-ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΥΛΑΞΗ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ» είναι όλως ενδεικτικά και ουδεμία δέσμευση ως προς το ακριβές ποσό που ανέφεραν, περιείχαν για τους μετέχοντες, περιελήφθησαν δε για να εξηγήσουν τη διάρθρωση του καταρχήν προϋπολογισμού, ήτοι της εκτιμώμενης αξίας της υπό ανάθεση σύμβασης και όχι για να υποδείξουν τα ποσά που οι μετέχοντες όφειλαν να υπολογίσουν για τη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς τους, πολλώ δε μάλλον ενώ οι υποχρεώσεις των μετεχόντων για την κάλυψη κάθε κράτησης, αλλά και την εξασφάλιση του εργατικού και ασφαλιστικού κόστους, με σαφήνεια προέκυπταν και εκ των ως άνω όρων της διακήρυξης και εκ του νόμου, απορριπτομένου δε του περί του αντιθέτου ισχυρισμού του πρώτου παρεμβαίνοντος, ο οποίος σε κάθε περίπτωση υπέβαλε προσφορά αρκούντως μικρότερη από τον προϋπολογισμό της διακήρυξης (κατά 15.577,29 ευρώ, όσον αφορά ποσά προ ΦΠΑ) και η τυχόν ενσωμάτωση σε αυτή και του κονδυλίου περί παρακράτησης φόρου, ουδόλως θα κατέληγε σε προσφορά που θα υπερέβαινε κατά το τελικό ποσό αυτής τον συνολικό άνευ ΦΠΑ προϋπολογισμό της διακήρυξης (167.846,89 ευρώ άνευ ΦΠΑ), ο οποίος ούτως ουδόλως προκύπτει ως ανεπαρκής για την κάλυψη του παραπάνω κονδυλίου παρακράτησης φόρου επί των προσφορών του πρώτου παρεμβαίνοντος και του δεύτερου προσφεύγοντος (εξάλλου και ο πρώτος προσφεύγων που υπολόγισε την ως άνω παρακράτηση, ουδόλως υπερέβη ως προς το σύνολο της οικονομικής προσφοράς του, τον προϋπολογισμό της διακήρυξης). Εξάλλου, η διακήρυξη κατά τα ως άνω επέτρεψε προσφορά προ παρακράτησης φόρου έως και (167.846,89/1,08=) 155.413,78 ευρώ, που υπερβαίνει ακόμη και ως προς την

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

προσφορά του δεύτερου προσφεύγοντος, το συνολικό εργοδοτικό και ασφαλιστικό του κόστος, το κόστος αναλωσίμων (μαζί με το κόστος περιπολικού κατά την προσφορά του) και τις λοιπές κρατήσεις εκτός φόρου εισοδήματος, κονδύλια που κατά την προσφορά του δεύτερου προσφεύγοντος αθροίζουν 151.663,20 ευρώ και άρα ποσό αρκετά μικρό, ώστε ακόμη και με τη συμπερίληψη παρακράτησης 8% να επιτρέπουν συνολική προσφορά που καλύπτει και όποιο εύλογο διοικητικό κόστος και εργολαβικό κέρδος και όλα αυτά εντός προϋπολογισμού της διακήρυξης και δη, ενώ σε κάθε περίπτωση η ανά περίπτωση αδυναμία οικονομικού φορέα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της διακήρυξης, λόγω τυχόν υπέρμετρου σχετικά διοικητικού κόστους ή επιδίωξης σημαντικότερου σε σχέση με άλλους προσφέροντες εργολαβικού κέρδους, δεν συνεπάγεται το ανεπαρκές του προϋπολογισμού της υπό ανάθεση σύμβασης ούτε επιτρέπει σε αυτόν να μη λαμβάνει υπόψη του εκ του νόμου κρατήσεις, ώστε να υποβάλει εντός προϋπολογισμού, προσφορά.

5. Επειδή, κατά το έντυπο οικονομικής προσφοράς του πρώτου παρεμβαίνοντος, προκύπτει ότι αναφέρει πως *«Στο πεδίο του διοικητικού κόστους του εντύπου οικονομικής προσφοράς, έχει συμπεριληφθεί και το κόστος αναλωσίμων ποσού 87,60 ευρώ, καθώς και οι νόμιμες κρατήσεις ποσού 236,26 ευρώ (υπέρ ΕΑΑΔΗΣΥ 0,07%, υπέρ ΑΕΠΠ 0,06% και υπέρ Δημοσίου 0,02% πλέον χαρτοσήμου και ΟΓΑ χαρτοσήμου)»*. Εκ των ως άνω που ρητά συνομολογούνται εκ του πρώτου παρεμβαίνοντος ως ανάλυση του περιληφθέντος στο ως άνω έντυπο οικονομικής προσφοράς του, κονδυλίου διοικητικού κόστους, συνάγεται ότι ουδόλως συμπεριέλαβε στις νόμιμες κρατήσεις που υπολόγισε οιαδήποτε παρακράτηση φόρου εισοδήματος, αφού ουδόλως αναφέρει αυτήν μεταξύ των λοιπών κρατήσεων που αθροίζουν 236,26 ευρώ και σε κάθε περίπτωση αναφέρονται ονομαστικά. Εξάλλου, ουδόλως θα ήταν δυνατό παρακράτηση 8% επί του προ ΦΠΑ τιμήματος 152.269,60 ευρώ (που ανέρχεται σε $8\% \times 152.269,60 = 12.181,54$ ευρώ) να καλυφθεί εκ κονδυλίου κρατήσεων 236,26 ευρώ. Περαιτέρω, το ποσό αυτό είναι πολλαπλάσιο και του συνολικού περί διοικητικού κόστους κονδυλίου (624,14 ευρώ), ως ακόμη και του αθροίσματος του συνολικού κονδυλίου διοικητικού κόστους μετ' αυτού περί εργολαβικού κέρδους (1.501,44 ευρώ και κατ' άθροισμα με το διοικητικό

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

κόστος: $1501,44+624,14= 2.125,58$ ευρώ). Τα παραπάνω εξάλλου επιρρωνύονται και από την ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ του πρώτου παρεμβαίνοντος, εκ της οποίας προκύπτει ότι τα υπό 1.3, 1.4, 1.5 και 1.6 κονδύλια (διοικητικό κόστος, αναλώσιμα, εργολαβικό κέρδος και νόμιμες κρατήσεις), αθροίζοντα 2.125,58 ευρώ ουδόλως είναι δυνατόν να καλύψουν το ως άνω ποσό αναλογούσας παρακράτησης φόρου εισοδήματος 8% και άρα, με δεδομένο ότι κατά τους ως άνω όρους της διακήρυξης, το προσφερόμενο τίμημα πρέπει να καλύπτει κάθε κράτηση μεταξύ άλλων, η ως άνω παρακράτηση υπερβαίνουσα και δη σε μεγάλο βαθμό κάθε πρόβλεψη, όχι μόνο για κρατήσεις ή για εν γένει διοικητικό κόστος, αλλά και για κάθε κονδύλι πέραν αυτών του κόστους απασχόλησης και ασφάλισης. Άρα, όχι μόνο το κονδύλι νομίμων κρατήσεων, αλλά ούτε αυτό μαζί με το κονδύλι διοικητικού κόστους της προσφοράς του και ακόμη και όλα μαζί τα πέραν μισθολογικού και ασφαλιστικού κόστους κονδύλια ανάλυσης της προσφοράς του και δη μαζί ακόμη και με το εργολαβικό κέρδος του πρώτου παρεμβαίνοντος, δεν επαρκούν για την κάλυψη της ως άνω παρακράτησης και τούτο, ακόμη και αν δεν ληφθεί υπόψη καμία άλλη πηγή μη μισθολογικού και ασφαλιστικού κόστους, κανένα κέρδος, καμία άλλη υποχρεωτική κράτηση, κανένα κόστος αναλωσίμων και περιπολικού, ως και υλικών και κανένα άλλο διοικητικό κόστος. Άρα, λαμβανομένης υπόψη της παρακράτησης αυτής, η προσφορά του πρώτου παρεμβαίνοντος όχι μόνο είναι ζημιογόνα, αλλά δεν καλύπτει ούτε το νόμιμο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος και επομένως, είναι σε κάθε περίπτωση αποκλειστέα, όπως βασίμως ισχυρίζεται ο πρώτος προσφεύγων, απορριπτομένου κάθε περί του αντιθέτου ισχυρισμού του πρώτου παρεμβαίνοντος. Περαιτέρω, όσον αφορά τον δεύτερο προσφεύγοντα, στην προσφορά του περιλαμβάνεται ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ που αναφέρει διοικητικό κόστος 512,40 ευρώ μηνιαίως, εργολαβικό κέρδος 169,00 ευρώ μηνιαίως, αναλώσιμα και κόστος περιπολικού 117,00 ευρώ μηνιαίως και νόμιμες υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις 20,60 ευρώ μηνιαίως (αθροιστικά 819,00 ευρώ) και αυτά επί μηνιαίας συνολικής προσφοράς 13.320 ευρώ άνευ ΦΠΑ ή ετησίως 159.840 ευρώ άνευ ΦΠΑ. Επί του δε ως άνω μηνιαίου τιμήματος 13.320 ευρώ άνευ ΦΠΑ αντιστοιχεί παρακράτηση φόρου

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

($8\% \times 13.320 =$) 1.065,60 ευρώ που υπερβαίνει όχι μόνο το κονδύλι προβλεφθεισών κρατήσεων της ως άνω προσφοράς, αλλά ακόμη και το άθροισμα όλων των ως άνω κονδυλίων, μαζί με το κέρδος του προσφέροντος, με αποτέλεσμα ομοίως η προσφορά αυτή να καταλήγει και ζημιογόνος και παραβιάζουσα το ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος (και αφού τούτο συμβαίνει σε μηνιαίο επίπεδο, προφανώς συμβαίνει και σε επίπεδο συνολικής προσφοράς). Επομένως, αντιστοίχως πρέπει να γίνει δεκτή η πρώτη προσφυγή και ως προς την προσφορά του δεύτερου προσφεύγοντος, η οποία ομοίως προκύπτει απορριπτέα. Άρα, από το περιεχόμενο της οικονομικής προσφοράς των εταιριών κατά των οποίων βάλλει η προσφυγή προκύπτει ότι σε καθεμία εξ αυτών δεν είχε συνυπολογιστεί η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% που θα βαρύνει τις πληρωμές, σε περίπτωση που κάποια εξ αυτών καταστεί ανάδοχος του επίδικου διαγωνισμού. Εξάλλου, η φύση της ως άνω παρακράτησης, ως φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, δεν αναιρεί την υποχρέωση του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό να συμπεριλάβει τη συγκεκριμένη επιβάρυνση στην οικονομική προσφορά του, διακριτώς ή μη, όπως συνάγεται από τους όρους της διακήρυξης που προπαρατέθηκαν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 95 παρ.5 α' του ν.4412/2016 και 64 παρ.2 του ν. 4172/2013. Ως εκ τούτου, η συγκεκριμένη έλλειψη της προσφοράς συνιστά ασάφεια ως προς την προσφερόμενη τιμή, εξαιτίας της οποίας αυτή είναι απορριπτέα καθώς στην πραγματικότητα αυτή συνιστά ασάφεια όρου της οικονομικής προσφοράς διαγωνιζόμενου, ως προς την προσφερόμενη τιμή, που επιφέρει την απόρριψη της προσφοράς του (βλ. ΔΕΦΑΘ 268/2019). Εξάλλου προς επίρρωση των ανωτέρω με την ως άνω απόφαση του ΔΕΦΑΘ έχει κριθεί ότι *«το γεγονός η αναθέτουσα αρχή διαθέτει διακριτική ευχέρεια να καλέσει την αιτούσα προς διευκρίνιση των στοιχείων που δικαιολογούν την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά της φαίνεται να στηρίζονται σε εσφαλμένη προϋπόθεση, δεδομένου ότι στην προκείμενη περίπτωση η οικονομική προσφορά της αιτούσας δεν απορρίφθηκε ως ασυνήθιστα χαμηλή, αλλά ως ασαφής ως προς την τιμή, εξαιτίας της παράλειψης να συνυπολογιστεί σε αυτή η ως άνω παρακράτηση φόρου, κατά παράβαση των όρων της διακήρυξης, παράλειψη που δεν δύναται να καλυφθεί με τη χορήγηση διευκρινίσεων προς την αναθέτουσα αρχή (σκέψη 9)»*, ενώ

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

εξάλλου, εν προκειμένω δεν χωρεί ζήτημα επεξήγησης των προσφορών και για τον πρόσθετο λόγο ότι τα ποσά τους, όπως αναλύθηκαν στα ίδια τα έγγραφα αυτών είναι ανεπαρκή για την κάλυψη της ως άνω παρακράτησης με ταυτόχρονη κάλυψη του εργατικού και ασφαλιστικού κόστους.

6. Επειδή, όσον αφορά τη δεύτερη προσφυγή, καταρχάς ο δεύτερος προσφεύγων προβάλλει ότι ο πρώτος παρεμβαίνων δεν δήλωσε εύλογο διοικητικό κόστος, καθώς το εξ αυτού δηλωθέν στην οικονομική προσφορά του διοικητικό κόστος χωρίς το κόστος εισφοράς υπέρ ΕΛΠΚ των 196 ευρώ ετησίως, ανέρχεται σε 104,28 ευρώ ετησίως ή 8,69 ευρώ μηνιαίως και δη σε σύνολο οικονομικής προσφοράς ύψους 152.269,60 ευρώ άνευ ΦΠΑ και ενώ η οικονομική προσφορά του ανέφερε ότι *«Στο διοικητικό κόστος της οικονομικής προσφοράς περιλαμβάνεται ο εξοπλισμός κάθε φύλακα καθώς και τα ατομικά μέσα προστασίας (φακός, ασύρματος, συσκευή εντοπισμού και άμεσης απόκρισης, αλεξίσφαιρο γιλέκο, εταιρικό κινητό τηλέφωνο, ασύρματο βάσης, συσκευή εντοπισμού οχήματος), στολή και διακριτικά σήματα, όπως ορίζονται από τη σχετική άδεια, το αναλογικό κόστος της εποπτείας της φύλαξης και του επόπτη έργου, της γραμματειακής υποστήριξης, των αναλώσιμων και λοιπών λειτουργικών δαπανών με τα οποία επιβαρύνεται η συγκεκριμένη φύλαξη), καθώς και η εισφορά Ε.Λ.Π.Κ. (Ειδικός Λογαριασμός Παιδικών Κατασκηνώσεων) ποσού είκοσι ευρώ (20,00€) ανά απασχολούμενο άτομο και ανά έτος.»*. Όσον αφορά τους οικείους ισχυρισμούς του, καταρχάς προκύπτει ότι σχετικά με το κόστος για το περιπολικό, το ποσό των 1502,08 ευρώ που αναφέρει ο δεύτερος προσφεύγων είναι το ενδεικτικώς αναφερόμενο ποσό προσαύξησης κόστους προσφοράς κατά τον όλως ενδεικτικό οικείο πίνακα του τεύχους ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ-ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΛΑΞΗ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ », χωρίς να προκύπτει ούτε απαίτηση υπολογισμού για το οικείο κονδύλι του ως άνω συγκεκριμένου ποσού υποχρεωτικά ούτε απαίτηση διακριτού υπολογισμού του ως άνω κόστους περιπολικού, ξεχωριστά από το λοιπό διοικητικό κόστος. Πλην όμως τούτο δεν αναιρεί ότι έπρεπε σε κάθε περίπτωση να υπολογιστεί ένα εύλογο ποσό για την κάλυψη της οικείας περί του περιπολικού ανάγκης. Εξάλλου, το ποσό των 1502,08 ευρώ ανωτέρω δεν αναφέρθηκε ως υποχρεωτικό, αλλά σε κάθε

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

περίπτωση η ενδεικτική περί αυτού μνεία, συνιστά ένα κριτήριο ληπτέο υπόψη για τη διάγνωση του τυχόν καταρχήν ιδιαίτερος χαμηλού της οικονομικής προσφοράς, με περαιτέρω συνέπεια την υποχρέωση της αναθέτουσας να καλέσει για οικείες διευκρινίσεις. Περαιτέρω, κατά το άρ. 7 της διακήρυξης για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό προβλέπεται εγγυητική συμμετοχής ποσού 2% επί της εκτιμώμενης άνευ ΦΠΑ αξίας της σύμβασης, άρα εν προκειμένω απαιτείτο εγγυητική συμμετοχής ποσού ($2\% \times 167.847,58 =$) 3.356,95 ευρώ και περαιτέρω εγγυητική καλής εκτέλεσης ύψους 5% επί της αξίας της σύμβασης άνευ ΦΠΑ, άρα επί του ποσού της συνολικής άνευ ΦΠΑ οικονομικής προσφοράς κάθε προσφέροντος, που θα αποτελέσει εξάλλου και το τίμημα της σύμβασης εφόσον αυτός καταστεί ανάδοχος, στην περίπτωση δε της προσφοράς του πρώτου παρεμβαίνοντος η οικεία εγγυητική καλής εκτέλεσης θα ανέλθει σε ($152.269,20 \times 5\% =$) 7.613,46 ευρώ και άρα, απαιτούνται εγγυητικές συνολικά ποσού 10.970,41 ευρώ. Το κόστος δε έκδοσης των ως άνω εγγυητικών προδήλως πρέπει να περιλαμβάνεται στην εν γένει οικονομική προσφορά, ως πηγή κόστους αυτής και ευλόγως συνιστά κονδύλι διοικητικού κόστους, εφόσον δεν περιλαμβάνεται ειδικώς περί του κόστους αυτού επιμέρους κονδύλι στην ανάλυση οικονομικής προσφοράς. Αβάσιμος δε προκύπτει ο ισχυρισμός του πρώτου παρεμβαίνοντος ότι δεν υφίσταται σε καμία περίπτωση, κόστος για την έκδοση τέτοιων εγγυήσεων, καθώς ασχέτως της φερεγγυότητας του κάθε οικονομικού φορέα, τα πιστωτικά ιδρύματα κατά συνήθη πρακτική χρεώνουν έξοδα και προμήθειες για αντίστοιχες συναλλαγές, όπως αβάσιμος είναι και ο ισχυρισμός του περί του ότι το κόστος εγγυητικής συμμετοχής δεν περιλαμβάνεται στο εν γένει κόστος προσφοράς, αφού σε κάθε περίπτωση τα όποια οικεία έξοδα αποτελούν επιβάρυνση σχετιζόμενη με την εκ του οικονομικού φορέα ανάληψη της σύμβασης και άρα, αφορά την προσφορά του που θα αποτελέσει αντικείμενο συμβασιοποίησης, αν καταστεί ανάδοχος. Ο δε πρώτος προσφεύγων επικαλείται ως οικείο κόστος έκδοσης το ποσό των 320 ευρώ ετησίως ή 2,9% επί της αξίας των ως άνω εγγυητικών και τούτο ενώ το σύνολο του διοικητικού κόστους, πέραν εισφοράς υπέρ ΕΛΠΚ που δήλωσε ο πρώτος παρεμβαίνων, ήτοι 104,28 ευρώ ανέρχεται σε ποσοστό 0,95% επί της αξίας έκδοσης των εγγυητικών αυτών, σε κάθε δε περίπτωση το ποσό του

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

συνολικού διοικητικού κόστους του τελευταίου, κατά την κοινή πείρα κρίνεται ως ιδιαίτερα χαμηλό σε σχέση με το κόστος έκδοσης των οικείων εγγυητικών, ιδίως διότι το κόστος αυτός αποτελεί ένα μόνο μέρος πολλών περισσοτέρων εξόδων και πηγών κόστους, που πρέπει να συνυπολογιστούν στο οικείο διοικητικό κόστος της προσφοράς. Εξάλλου ναι μεν, η αναθέτουσα δεν μπορεί να υποδείξει συγκεκριμένο κόστος για την έκδοση των εγγυητικών, όπως και ο πρώτος παρεμβαίνων ισχυρίζεται, πλην όμως αυτό δεν αναιρεί το καταρχήν ιδιαίτερος χαμηλό του κονδυλίου του διοικητικού κόστους, αφού αφενός, για την οικεία κρίση κατ' άρ. 88 παρ. 1 Ν. 4412/2016, αρκεί η προσφορά να «φαίνεται» και όχι να αποδεικνύεται ως ιδιαίτερα χαμηλή, αφετέρου, η οικεία αυτή κρίση αποτελεί απλώς το έρεισμα για να κληθεί ο προσφέρων να εξηγήσει το ύψος και την επάρκεια της προσφοράς του, εξηγήσεις στο πλαίσιο των οποίων θα μπορεί να προβάλει αποδεδειγμένα, το τυχόν ιδιαίτερα χαμηλό οικείο κόστος του για τις εγγυητικές αυτές (και αν το αποδείξει, η αναθέτουσα δεν έχει αρμοδιότητα να κρίνει αυτό ως ανεπαρκές), όπως και για κάθε άλλη πηγή κόστους της προσφοράς του. Επιπλέον, ο πρώτος προσφεύγων προβάλλει ότι το ως άνω ποσό διοικητικού κόστους είναι ανεπαρκές για την κάλυψη κόστους τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας. Ο δε πρώτος παρεμβαίνων δεν αντικρούει σχετικά με την απαίτηση για κάλυψη τέτοιων υπηρεσιών, πλην όμως επικαλείται ότι τις καλύπτει εκ παγίως απασχολούμενου προσωπικού του χωρίς ανάγκη επιβάρυνσης του κόστους της υπό ανάθεση σύμβασης, ενώ εξάλλου αντίστοιχο ισχυρισμό προβάλλει και περί του περιπολικού, επικαλούμενος την ήδη κατοχή ιδιόκτητου μέσου και την επικάλυψη των περιπολιών της υπό ανάθεση σύμβασης με δρομολόγια άλλων περιπολιών άλλων συμβάσεων που εκτελεί, ενώ εξάλλου ως προς τις εγγυητικές επικαλείται και ότι συμφηφίζει το όποιο κόστος με πιστωτικούς τόκους από τα οικεία πιστωτικά ιδρύματα. Ασχέτως ότι, η απασχόληση παγίως απασχολούμενου προσωπικού ή η χρήση ιδιόκτητου μέσου για κάλυψη των αναγκών της επίδικης σύμβασης, ουδόλως συνεπάγεται ότι δεν γεννάται οικείο κόστος χρήσης των ανωτέρω επί της προκείμενης σύμβασης και ότι τυχόν αζημίως τα ανωτέρω πρόσωπα και μέσα θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση της και τούτο διότι το κόστος απασχόλησης προσωπικού οπωσδήποτε επιμερίζεται επί του συνόλου των αντικειμένων με τα

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

οποία αυτά απασχολούνται (εργαζόμενοι εταιρίας για τον ιατρό και έργα για τον τεχνικό) και το κόστος χρήσης τεχνικού μέσου για το περιπολικό ομοίως επιμερίζεται επί των έργων που εκτελεί, αντιστοίχως δε και η απόσβεση κόστους χρήσης του επέρχεται επί της απασχόλησης του για την εκτέλεση των εργασιών του οικονομικού φορέα και άρα, αντιστοίχως επιμερίζεται και επί του υπό ανάθεση έργου, ενώ ακόμη, ασχέτως του ότι ο συμψηφισμός κόστους έκδοσης εγγυητικών με πιστωτικούς τόκους δεν σημαίνει το αζήμιο της έκδοσης, αφού αναλώνονται αξιώσεις επί τόκων ή ακόμη και καταβληθέντες τόκοι και άρα, χρήματα του οικονομικού φορέα σε κάθε περίπτωση για την κάλυψη των εξόδων αυτών και επιπλέον ασχέτως του ότι, όλα τα ανωτέρω αναπόδεικτα τα επικαλείται ο πρώτος παρεμβαίνων, σε κάθε περίπτωση δεν δύνανται να προβληθούν το πρώτον ενώπιον της ΑΕΠΠ, η οποία δεν συνιστά όργανο αξιολόγησης προσφορών, αλλά έπρεπε να τεθούν υπόψη της αναθέτουσας, στο πλαίσιο κατ' άρ. 88 Ν. 4412/2016 κλήσης της προς τον πρώτο παρεμβαίνοντα να δικαιολογήσει την οικονομική προσφορά του, η οποία ασχέτως όσων αναφέρει και ασχέτως ότι, κατά τα παραπάνω είναι απορριπτέα λόγω μη λήψης υπόψη της παρακράτησης φόρου εισοδήματος, και πάλι προδήλως προκύπτει ως ασυνήθιστα χαμηλή. Και τούτο, διότι ακόμη και να μην έπρεπε να ληφθεί υπόψη η παρακράτηση φόρου, το ποσό των 104,28 ευρώ ετησίως, που ο πρώτος παρεμβαίνων υπολογίζει ως διοικητικό κόστος για κάθε άλλο έξοδο και κόστος, πέραν της εισφοράς υπέρ ΕΛΠΚ, κατ' εύλογη κρίση και κατά την κοινή πείρα φαίνεται ως ιδιαίτερα χαμηλό για την κάλυψη του συνόλου των ως άνω πηγών κόστους που ο δεύτερος προσφεύγων προβάλλει, ως και για την κάλυψη κάθε άλλου επιπλέον διοικητικού κόστους και τούτο στο πλαίσιο οικονομικής προσφοράς ύψους 152.269,60 ευρώ άνευ ΦΠΑ, έχοντας ούτως υπολογίσει διοικητικό, άνευ ΕΛΠΚ, κόστος ανερχόμενη στο 0,068% του συνολικού προσφερόμενου τιμήματος. Επομένως, το ποσό που ο πρώτος παρεμβαίνων έλαβε υπόψη του ως διοικητικό κόστος, φαίνεται ιδιαίτερα χαμηλό κατά την έννοια του άρ. 88 παρ. 1 Ν. 4412/2016 και άρα, χρήζον δικαιολόγησης κατά την οικεία διάταξη, ώστε να μην ο πρώτος παρεμβαίνων δεν τυγχάνει άνευ ετέρου αποκλειστέος, πλην όμως θα πρέπει να επεξηγήσει με ποιον τρόπο κατόρθωσε να υπολογίσει τέτοιου ύψους διοικητικό κόστος, χωρίς η προσφορά

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

του να είναι ζημιογόνος ή να παραβιάζει τις εργοδοτικές και ασφαλιστικές του υποχρεώσεις. Η δε αναθέτουσα ναι μεν είχε καταρχήν αξιολογική ευχέρεια περί του αν το ποσό διοικητικού κόστους φαίνεται ως ασυνήθιστα χαμηλό σε σχέση με τις οικονομικές υποχρεώσεις που περιλαμβάνει η εκτέλεση της συγκεκριμένης υπό ανάθεση σύμβασης, πλην όμως εν προκειμένω, πρώτον το ιδιαίτερα χαμηλό ύψος του οικείου ως άνω ποσού σε σχέση με το σύνολο της οικονομικής προσφοράς του πρώτου παρεμβαίνοντος (αρκετά μικρότερο και από 1 τοις χιλίοις επί αυτού), δεύτερον, η σοβαρή απόσταση του οικείου κόστους που υπολογίζει σε σχέση με τις άλλες δύο προσφορές και δη, χωρίς να ληφθεί υπόψη ο υπολογισμός παρακράτησης φόρου εισοδήματος ειδικώς από τον πρώτο προσφεύγοντα (ο δεύτερος προσφεύγων υπολόγισε χωρίς αναλώσιμα, περιπολικό, εισφορά υπέρ ΕΛΠΚ και παρακράτηση φόρου εισοδήματος και λοιπές νόμιμες κρατήσεις, διοικητικό κόστος 495,73 μηνιαίως ή 5.948,76 ευρώ ετησίως, δηλαδή αντίστοιχο κόστος 57 φορές μεγαλύτερο από αυτό που υπολογίζει ο πρώτος παρεμβαίνων ή αλλιώς, το μηνιαίο οικείο κόστος του ανέρχεται στο 475% του ετησίου οικείου κόστους του πρώτου παρεμβαίνοντος, ενώ ο πρώτος προσφεύγων υπολογίζει 564,46 ευρώ για διοικητικό κόστος και αναλώσιμα, πέραν κρατήσεων, φόρου και ΕΛΠΚ, άρα το σύνολο αναλωσίμων-διοικητικού κόστους πέραν κρατήσεων, ΕΛΠΚ και φόρου ανέρχεται στο 294% του οικείου αθροίσματος αναλωσίμων και διοικητικού κόστους -191,88 ευρώ-, χωρίς φόρους, ΕΛΠΚ και κρατήσεις, του υπολογισμού του πρώτου παρεμβαίνοντος) και τρίτον, η ιδιαίτερα μεγάλη απόκλιση του διοικητικού κόστους του πρώτου παρεμβαίνοντος από τα ενδεικτικά ποσά που υπολόγισε η διακήρυξη στη σελ. 37 αυτής (μόνο για το περικολικό 1.502,08 ευρώ και επιπλέον για διοικητικό κόστος χωρίς εισφορά υπέρ ΕΛΠΚ 12.136,81 ευρώ), συνιστούν σοβαρές ενδείξεις περί του ασυνήθιστα χαμηλού της οικονομικής προσφοράς του πρώτου παρεμβαίνοντος, οι οποίες κατέστησαν αναγκαίο να καλέσει αυτόν η αναθέτουσα προς επεξήγηση, ώστε εξάλλου, να δύναται και αυτός παραδεκτά ενώπιον της να προβάλει τους ισχυρισμούς του περί δυνατότητας του, λόγω ειδικών συνθηκών και καταστάσεων της επιχειρηματικής του κατάστασης, να καλύψει τις οικείες πηγές καταρχήν κόστους αζημίως (πράγμα που δεν αποκλείεται, αλλά θα πρέπει να το αποδείξει

ενώπιον της αναθέτουσας). Ακόμη δε και αν όντως ο πρώτος παρεμβαίνων δεν έχει κόστος ή έχει ελάχιστο κόστος για συγκεκριμένες πηγές κόστους κάλυψης των συμβατικών του υποχρεώσεων, τούτο δεν αναιρεί ότι καταρχήν και εκ της ανάλυσης της οικονομικής προσφοράς του, αυτή προδήλως προκύπτει ως ιδιαίτερα χαμηλή και άρα, θα πρέπει να κληθεί να εξηγήσει, όσα ακριβώς αποπειράται να προβάλλει ενώπιον της ΑΕΠΠ, προώρως κατά την εξέταση της προκείμενης προσφυγής. Απορριπτέος δε τυγχάνει και ο ισχυρισμός της αναθέτουσας, ότι στο συνημμένο ΕΝΤΥΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ δεν ζητήθηκαν ρητά να δηλωθούν τα παραπάνω κόστη, καθώς τούτο ουδόλως αναιρεί την υποχρέωση λήψης υπόψη αυτών ως πηγών κόστους για την ανάληψη και ομαλή και σύννομη εκτέλεση της σύμβασης, ως και την ιδιότητά τους ως επιμέρους πηγών κόστους που βαρύνει το εν όλω διοικητικό κόστος, αφού εξάλλου και το άρ. 9 της διακήρυξης απαίτησης, ρητά ορίζεται ότι οι μετέχοντες *«Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους...»* και ενώ η γενική αναγραφή στο οικείο ΕΝΤΥΠΟ περί ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ είχε την έννοια εκεί συμπερίληψης στο οικείο ποσό κάθε σχετικού με την εκτέλεση της σύμβασης διοικητικού κόστους. Εξάλλου, το προκείμενο ζήτημα δεν ανάγεται στη μη αναλυτική αναγραφή του κόστους περιπολικού, ιατρού εργασίας, τεχνικού ασφαλείας και εγγυητικών, αλλά η ανεπάρκεια ή σε κάθε περίπτωση το ασυνήθιστα χαμηλό του συνολικού ποσού διοικητικού κόστους που ανεγράφη στην προσφορά του παρεμβαίνοντος να καλύψει εν τοις πρράγμασι τα ανωτέρω. Ομοίως απορριπτέος βάσει των ανωτέρω είναι και ο ισχυρισμός της αναθέτουσας περί του ότι το κόστος έκδοσης εγγυητικών δεν σχετίζεται με τους όρους της διακήρυξης και δεν αποτελεί διοικητικό κόστος, αφού σε κάθε περίπτωση συνιστά δαπάνη σχετιζόμενη με την ανάληψη και εκτέλεση της σύμβασης και δη προς κάλυψη υποχρεωτικών όρων της διακήρυξης, ενώ σε κάθε περίπτωση δεν καλύπτονται από κανένα άλλο κονδύλι κόστους της οικονομικής προσφοράς του πρώτου παρεμβαίνοντος. Απορριπτέος δε τυγχάνει και ο ισχυρισμός της αναθέτουσας περί του ότι το κόστος περιπολικού καλύπτεται από το κόστος απασχόλησης προσωπικού και τούτο, προφανώς, διότι το κόστος απασχόλησης προσωπικού αφορά ακριβώς τις εργοδοτικές

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

υποχρεώσεις του προσφέροντος έναντι των εργαζομένων του που θα απασχοληθούν για την εκτέλεση της σύμβασης και όχι για την κάλυψη άλλων εξόδων, τυχόν δε αποδοχή του ισχυρισμού αυτού θα σήμαινε ότι δεν καλύπτεται αντίστροφα, το υπολογισθέν εκ του πρώτου παρεμβαίνοντος εργατικό και ασφαλιστικό κόστος της προσφοράς του. Επομένως, η προσβαλλομένη είναι ακυρωτέα καθ' ο μέρος και κατά κακή ενάσκηση της διακριτικής της προς τούτο ευχέρειας, η αναθέτουσα δεν έκρινε ως καταρχήν ασυνήθιστα χαμηλή την προσφορά του πρώτου παρεμβαίνοντος και συνεπεία τούτου, παρέλειψε να καλέσει αυτόν κατ' άρ. 88 παρ. 1 Ν. 4412/2016 σε εξηγήσεις σχετικά με αυτή, παρά άνευ ετέρου έκρινε αυτόν ως αποδεκτό, όπως και ο δεύτερος προσφεύγων επικαλείται. Συνεπώς, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η δεύτερη προσφυγή και δη καθ' ο μέρος έκρινε ως άνευ ετέρου αποδεκτή την προσφορά του πρώτου παρεμβαίνοντος, κατά παράλειψη κλήσης του προς εξηγήσεις κατ' άρ. 88 παρ. 1 Ν. 4412/2016, να απορριφθεί δε, καθ' ο μέρος αιτείται τον άνευ ετέρου αποκλεισμό και προβάλλει το άνευ ετέρου απαράδεκτο της προσφοράς του πρώτου παρεμβαίνοντος. Πάντως, ενώ αν αυτή ήταν η μόνη βάση ακύρωσης της αποδοχής του πρώτου παρεμβαίνοντος, δεν θα προέκυπτε ο τελευταίος ως άνευ ετέρου αποκλειστέος, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του δεύτερου προσφεύγοντος, αλλά θα έπρεπε να αναπεμφθεί η υπόθεση στην αναθέτουσα για να τον καλέσει σε εξηγήσεις, εν προκειμένω και δεδομένου ότι, ούτως ή άλλως η προσφορά του είναι άνευ ετέρου αποκλειστέα για τους λόγους που κρίθηκαν στο πλαίσιο της πρώτης ως άνω προσφυγής, η οικεία αναπομπή στερείται αντικειμένου.

7. Επειδή, όσον αφορά τους ισχυρισμούς του δεύτερου προσφεύγοντος περί του χρόνου έκδοσης του πιστοποιητικού ΓΕΜΗ εκπροσώπησης του πρώτου παρεμβαίνοντος, προκύπτει ότι το άρ. 6 της διακήρυξης προβλέπει ότι *«6.1 Δικαιολογητικά συμμετοχής :... 3.Τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης του προσφέροντος (στοιχεία ταυτοποίησης σε περίπτωση φυσικού προσώπου και ιδρυτικό καταστατικό σε περίπτωση που ο προσφέρων είναι νομικό πρόσωπο, ήτοι : Φ.Ε.Κ. ίδρυσης και οι τροποποιήσεις του για διαγωνιζόμενους*

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

με μορφή Α.Ε. και Ε.Π.Ε., ευκρινές φωτοαντίγραφο ή απόσπασμα του καταστατικού του διαγωνιζόμενου και των εγγράφων τροποποιήσεων του για Ο.Ε., ΙΚΕ και Ε.Ε. ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο ο Νόμος ορίζει για την κάθε μορφής εταιρεία. Στοιχεία και έγγραφα από τα οποία πρέπει να προκύπτουν ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος Α.Ε., τα υπόλοιπα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να δεσμεύουν με την υπογραφή τους το νομικό πρόσωπο και τα έγγραφα της νομιμοποίησης αυτών, αν αυτό δεν προκύπτει ευθέως από το καταστατικό αναλόγως με τη νομική μορφή των εταιρειών ή κάθε άλλου νομικού προσώπου.... Η παράλειψη προσκόμισης έστω και ενός από τα ανωτέρω δικαιολογητικά συμμετοχής/τεχνικής προσφοράς ή η μη προσήκουσα υποβολή τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διακήρυξης και του νόμου, συνεπάγεται τον υποχρεωτικό αποκλεισμό του ενδιαφερόμενου από το διαγωνισμό.», ενώ κατ'άρ. 80 παρ. 12 περ. γ' Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «γ) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 75, τα αποδεικτικά ισχύουσας εκπροσώπησης σε περίπτωση νομικών προσώπων, και τα πιστοποιητικά αρμόδιας αρχής σχετικά με την ονομαστικοποίηση των μετοχών σε περίπτωση ανωνύμων εταιρειών, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους». Επομένως, η διακήρυξη απαίτησε τα νομιμοποιητικά εκπροσώπησης και συγκρότησης του οικονομικού φορέα να υποβληθούν ήδη με την προσφορά ως δικαιολογητικά συμμετοχής και δη, επί ποινή αποκλεισμού και άρα, η παραπάνω διάταξη του άρ. 80 παρ. 12 περ. γ' Ν. 4412/2016 που σε κάθε περίπτωση διέπει τον χρόνο εκδόσεως τους προκειμένου να γίνουν αποδεκτά, έχει την έννοια εν προκειμένω ότι πρέπει να έχουν εκδοθεί έως 30 εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς, που όσον αφορά τον πρώτο παρεμβαίνοντα έλαβε χώρα την 5-9-2019 και άρα, έπρεπε να έχουν εκδοθεί το νωρίτερο την 24-7-2019 (δεδομένου ότι η 15/8/2019 δεν είναι εργάσιμη ημέρα). Ο πρώτος παρεμβαίνων υπέβαλε ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ ΓΕΜΗ με αρ. πρωτ., το οποίο αναφέρει το πρόσωπο που είναι αρμόδιο για τη διαχείριση και την εκπροσώπηση του, επομένως το ως άνω πιστοποιητικό εκδόθηκε εντός της κατά τον νόμο προθεσμίας. Περαιτέρω, υπέβαλε και το ΓΕΝΙΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΓΕΜΗ με αρ. πρωτ. της 23-7-2019 που αναφέρει την

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

εγγραφή του στο ΓΕΜΗ την 9-1-2019, τις καταχωρισθείσες εκεί τροποποιήσεις του καταστατικού του, τη συνέχεια διάρκειας της επιχείρησης, την μη καταχώριση απόφασης Συνέλευσης εταίρων για λύση και σε θέση σε εκκαθάριση και τη μη περιέλευση αίτησης, αγωγής ή δικαστικής απόφασης για λύση, διορισμό ή αντικατάσταση εκκαθαριστή/συνεκκαθαριστή, θέσης σε αναγκαστική διαχείριση ή ειδική εκκαθάριση ή απόφασης για κήρυξη σε κατάσταση πτώχευσης ή υπαγωγής σε κατάσταση συνδιαλλαγής/εξυγίανσης ή αίτησης για τέτοια κήρυξη, άρα το πιστοποιητικό αυτό εκδόθηκε πριν το απώτατο επιτρεπτό σημείο της 24-7-2019. Πλην όμως, η διακήρυξη ζήτησε ως δικαιολογητικό συμμετοχής *«Τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης του προσφέροντος ...και ιδρυτικό καταστατικό σε περίπτωση που ο προσφέρων είναι νομικό πρόσωπο, ήτοι : Φ.Ε.Κ. ίδρυσης και οι τροποποιήσεις του για διαγωνιζόμενους με μορφή Α.Ε. και Ε.Π.Ε., ευκρινές φωτοαντίγραφο ή απόσπασμα του καταστατικού του διαγωνιζόμενου και των εγγράφων τροποποιήσεων του για Ο.Ε., ΙΚΕ και Ε.Ε. ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο ο Νόμος ορίζει για την κάθε μορφής εταιρεία. Στοιχεία και έγγραφα από τα οποία πρέπει να προκύπτουν ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος Α.Ε., τα υπόλοιπα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να δεσμεύουν με την υπογραφή τους το νομικό πρόσωπο και τα έγγραφα της νομιμοποίησης αυτών, αν αυτό δεν προκύπτει ευθέως από το καταστατικό αναλόγως με τη νομική μορφή των εταιρειών ή κάθε άλλου νομικού προσώπου»*. Το ΓΕΝΙΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ όμως δεν είναι αυτό που αφορά τα ως άνω στοιχεία περί εκπροσώπησης της εταιρείας ούτε εκδίδεται προς απόδειξη ότι συγκεκριμένο πρόσωπο εκπροσωπεί και δεσμεύει το νομικό πρόσωπο, αλλά το οικείο προς τούτο δικαιολογητικό ήταν το ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ. Περαιτέρω, και μεν το ΓΕΝΙΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ αναφερόταν και στις τροποποιήσεις του καταστατικού, πλην όμως δεν ζητήθηκε ρητά να υποβληθεί ως δικαιολογητικό συμμετοχής, δικαιολογητικό περί τροποποιήσεων του καταστατικού του, αλλά τα διαδοχικά καταστατικά και τις τροποποιήσεις του, τα οποία και υπέβαλε. Ως προς τα λοιπά δε κεφάλαια του, το ως άνω ΓΕΝΙΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ αφορά ζητούμενα του σταδίου των δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατά το άρ. 14 της διακήρυξης και άρα, δεν χωρεί αποκλεισμός του λόγω απαραδέκτου του οικείου

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

πιστοποιητικού, όσον αφορά τη νυν εκ περισσού και πρόωρη υποβολή του, ιδίως αφού, σε κάθε περίπτωση δεν προκύπτει με οιαδήποτε βεβαιότητα, ότι συντρέχει κάποιος λόγος αποκλεισμού ή δεν πληρούνται κάποιο κριτήριο επιλογής. Άρα, οι οικείοι ισχυρισμοί του δεύτερου προσφεύγοντος είναι απορριπτέοι, αφού το υποβληθέν ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ της 24/7/2019 του πρώτου παρεμβαίνοντος καλύπτει τις αποδεικτικές απαιτήσεις του άρ. 6.1 της διακήρυξης και εκδόθηκε σε παραδεκτό για τη λήψη υπόψη αυτού, χρόνο.

8. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προσφορά του πρώτου παρεμβαίνοντος είναι αποκλειστέα, κατ' αποδοχή της πρώτης προσφυγής και σε κάθε περίπτωση η αποδοχή της είναι ακυρωτέα κατ' εν μέρει αποδοχή της δεύτερης προσφυγής, ομοίως δε είναι άνευ ετέρου αποκλειστέα και η προσφορά του δεύτερου προσφεύγοντος, κατ' αποδοχή και πάλι της πρώτης προσφυγής. Άρα, πρέπει να γίνουν δεκτές αμφότερες οι προσφυγές, η πρώτη προσφυγή εν όλω και η δεύτερη εν μέρει. Να απορριφθεί η παρέμβαση του δεύτερου προσφεύγοντος κατά της πρώτης προσφυγής και η παρέμβαση του πρώτου παρεμβαίνοντος κατά της πρώτης προσφυγής, να γίνει δε δεκτή εν μέρει η παρέμβαση του πρώτου παρεμβαίνοντος κατά της δεύτερης προσφυγής, καθ' ο μέρος απορρίπτεται η δεύτερη προσφυγή. Να ακυρωθεί η προσβαλλομένη καθ' ο μέρος έκρινε ως αποδεκτές τις προσφορές του πρώτου παρεμβαίνοντα και του δεύτερου προσφεύγοντος.

9. Επειδή, ύστερα από την αμέσως προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφούν σε αμφότερους τους προσφεύγοντες τα παράβολα ποσού 840,00 ευρώ, που έκαστος κατέβαλε για την άσκηση της προσφυγής του.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται την πρώτη Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται εν μέρει τη δεύτερη Προδικαστική Προσφυγή.

Αριθμός Αποφάσεων: 1456 και 1457/2019

Απορρίπτει την Παρέμβαση του δεύτερου προσφεύγοντος και την Παρέμβαση του πρώτου παρεμβαίνοντος κατά της πρώτης Προσφυγής.

Δέχεται εν μέρει την Παρέμβαση του πρώτου παρεμβαίνοντος κατά της δεύτερης προσφυγής.

Ακυρώνει την υπ' αρ. 102/2019 απόφαση του ΔΣ της αναθέτουσας, καθ' ο μέρος έκρινε ως αποδεκτές τις προσφορές του πρώτου παρεμβαίνοντος και του δεύτερου προσφεύγοντος.

Ορίζει την επιστροφή σε αμφοτέρους τους προσφεύγοντες των παραβόλων ποσού 840,00 ευρώ που έκαστος κατέβαλε.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 23 Δεκεμβρίου 2019 και εκδόθηκε στις 27 Δεκεμβρίου 2019 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΙΩΤΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ